

Latvijas Universitāte
Sociālo zinātņu fakultāte
Komunikācijas studiju nodaļa

Komunikācijas zinātnes bakalaura
programmas studentes
Lindas Kalniņas
stud. apl. Nr. Komu 030192

**“LTV raidījuma “Kas notiek Latvijā?” tēmas un dalībnieki:
saistība ar sabiedrības interesēm”**

Bakalaura darbs

Zinātniskais vadītājs

.....

Rolands Tjarve

Ar savu parakstu apliecinu, ka esmu šī
darba autore

.....

Rīga, 2006

SATURS

IEVADS	3
1. TEORĒTISKĀ DAĻA.....	6
1.1 Masu mediju realitāte.....	6
1.2 Sociālā realitāte	9
1.3 Dienaskārtības veidošanās	10
1.4 Žurnālistu loma	14
1.5. Metodoloģija.....	16
1.5.1 Kontentanalīze	16
1.5.2 Kritiskā diskursa analīze	17
2. EMPĪRISKĀ DAĻA	19
2.1 Raidījums „Kas notiek Latvijā?”	20
2.1.1 Raidījuma vēsture	20
2.1.2 Raidījuma formāts.....	21
2.1.3 Raidījuma mērķis	22
2.1.4 Intervijas pielietojums.....	22
2.1.5 Intervētāju skaits	23
2.1.6 Intervējamo skaits	23
2.2 Dalībnieki.....	24
2.2.1 Diskusijas dalībnieku statuss	24
2.2.2 Diskusijas dalībnieku dzimumstruktūra.....	29
2.2.3 Diskusijas dalībnieku vecumstruktūra	30
2.2.4 Diskusijas dalībnieku etniskā piederība.....	32
2.3 Tematika	37
2.3.1 Sabiedrībai svarīgākās problēmas.....	41
2.4 Gadījuma analīze	44
2.4.1 Laikrakstu kontentanalīze	44
2.4.2 KNL raidījums: 5.oktobris, 2005.	47
3. NOBEIGUMS.....	51
SAĪSINĀJUMI	55
IZMANTOTO AVOTU UN LITERATŪRAS SARAKSTS	56
PIELIKUMI	57
Pielikums Nr.1 KNL kalendārs 2004.....	58
Pielikums Nr. 2 KNL kalendārs 2005.....	59
Pielikums Nr. 3 KNL dalībnieki 2004-2005.....	60
Pielikums Nr. 4 Analizētās laikrakstu publikācijas.....	66
SUMMARY	73
ANOTĀCIJA.....	74

IEVADS

Laikā, kad Latvijas iedzīvotāji salīdzinoši maz uzticas politiskajām partijām, nacionālajām institūcijām, policijai un tiesu sistēmai- masu mediji bauda vislielāko iedzīvotāju uzticību. Šajā ziņā Latvija pārspēj pat vispārējos Eiropas Savienības rādītājus, kā liecina Eiropas Komisijas sagatavotais "Eurobarometer" nacionālais ziņojums, Latvijā televīzijai un radio uzticas 66% iedzīvotāju, preseī - 54% iedzīvotāju.¹

Šajā kontekstā īsti vietā ir minēt masu informācijas līdzekļu sociālu funkciju- brīvas informācijas apmaiņas nodrošināšanu, kas nosaka arī pilsoniskas sabiedrības pastāvēšanu. Medijus var salīdzināt arī ar ceļrādi, kas caur savu vēstījumu tematiku, saturu un secību, auditorijai sniedz instrukcijas un norādījumus. Šis darbs un atbildība lielā mērā gulstas uz dažāda ranga mediju pārstāvjiem, sākot no ierindas žurnālista, līdz pat izdevējiem un īpašniekiem.

Informāciju skatītājiem visvairāk piedāvā ziņas, kā arī informatīvi dokumentālie raidījumi. Viens no šādiem raidījumiem, kas bauda Latvijas televīzijas skatītāju stabili uzticību nu jau 5 gadu garumā, ir LTV1 raidījums „Kas notiek Latvijā?”, turklāt raidījums saņēmis 2004.gada Nacionālās radio un televīzijas padomes konkursa Gadskārtējās prēmijas televīzijā un radio televīzijas skatītāju balvu², kā arī tā veidotājs, žurnālists Jānis Domburs, savas profesionālās darbības rezultātā, ieguvis vienu no 2005. gada zvaigznes tituliem.

Līdz šim raidījums, lai gan neformāli, tomēr kļuvis par vienu no vadošiem mediju produktiem, kas iesaistīts sabiedrības, citu mediju un arī dzan politiskās dienas kārtības veidošanā, ietekmēšanā. Jau raidījuma nosaukums „Kas notiek Latvijā?” (turpmāk tekstā KNL) sevī ietver uzstādījumu par to, ka diskusiju mērķis ir rast atbildes uz jautājumiem, kas pēc savas būtības ir ikviena pilsoniski aktīva Latvijas valsts iedzīvotāja interesēs. Tās ir debates par valsti un sabiedrībā aktuālām tēmām.

¹ Kārklīņa, Dace. *Latvijā valsts varai uzticas mazāk nekā vidēji ES*. Ziņu aģentūra LETA. 2006. 28. janv.

² Jakovļeva, Ilze. Par gada labāko televīzijas raidījumu atzīts LTV raidījums "Imants Ziedonis, Vestards Šimkus. Atsauksmās" *Ziņu aģentūra LETA*. 2005. 20.maijs

Kā liecina pētījums par rīcībspēju Latvijas reģionos, tikai 7% aptaujāto iedzīvotāju apgalvo, ka tos neinteresē valstiski svarīgas norises.³ Tas nozīmē, ka pārējie 93% respondentu ir potenciāla raidījuma KNL auditorija.

Jautāts par skatītāju uzticēšanos un ar to saistīto atbildību, raidījuma KNL vadītājs Jānis Domburs saka: „Atbildība man ir arī bez skatītāju slavinājumiem- par tās trūkumu nevaru sūdzēties. Nenoliedzami, uzticība dod impulsu, bet arī uzliek pienākumus. Daudz nākas domāt, pēc kādiem kritērijiem meklēt pareizo ceļu starp to, kas patīk skatītājiem, un to, kas man liekas būtisks [..]”⁴

Pētnieciskais darbs pamatā balstās uz ideju par to, kā raidījuma vadītājam izdodas rast šo ceļu starp dažādām interesēm un noturēt raidījuma aktualitāti. Attiecībā uz pašu raidījumu, svarīgākās izvēles jeb lēmumi, ko jāpieņem tā veidotājam saistās ar aktuālo tēmu un dalībnieku atlasī, kā arī katras konkrētās diskusijas norises plānošanu.

Šis pētnieciskais darbs veidots kā deskriptīvs jeb aprakstošs pētnieciskais materiāls, bez iepriekš izvirzītas hipotēzes par savstarpējo attiecību konstatēšanu starp vairākiem mainīgajiem. Bakalaura darba primārais mērķis ir noskaidrot, aprakstīt raidījuma saturisko profilu, kā arī konstatēt saistību ar sabiedrību, tās interesēm. Darbā veikta plaša analīze par raidījuma dalībnieku profilu, to statusu, kā arī analizētas aplūkotās tēmas, un sakarība ar citu mediju satura prioritātēm konkrētā laika posmā un tai skaitā sabiedrības dienaskārtību. Zināmas tendences konstatētas arī dzan par pamatu ņemot sākotnējo raidījuma koncepciju, kas tapusi vēl 2001.gadā.

Pētnieciskā darba aktualitāti definē fakts, ka līdz šim nav veikti līdzvērtīgi LTV raidījuma KNL pētījumi, analīze. Tāpat trūkst šāda veida analīzes arī par citiem, televīzijas raidījumiem, kas pārstāv dažādus žanus, proti, vai raidījumu sākotnējie uzstādījumi, koncepcijas un mērķi joprojām ir aktuāli un atbilst to auditorijas interesēm.

Konkrētais LTV raidījums ēterā ir jau kopš 2001.gada 23. maija. Pētnieciskā darba ietvaros analizēts periods no 2004.gada 7.janvāra līdz 2005.gada 21.decembrim- pavisam 86 KNL raidījumi, kas šo divu gadu laikā trešdienas vakaros bijuši LTV ētera tiešraidē.

³ Pārskats par tautas attīstību 204/2005: Rīcībspēja reģionos. Rīga: ANO attīstības programma, LU Sociālo un politisko pētījumu institūts, 2005. 93. lpp.

Ņemot vērā, ka šajā pētnieciskajā darbā netiek izvirzīta viena centrālā hipotēze, izvirzīti vairāki pētnieciskie mērķi:

- Salīdzināt KNL dalībniekus raksturojošā profilu ar Latvijas sabiedrību raksturojošiem statistikas datiem, nolūkā konstatēt reprezentāciju.
- KNL tēmu statistikas salīdzinājums ar raidījuma koncepciju, Latvijas sabiedrībai aktuāliem problēmjautājumiem
- Viena KNL raidījuma un trīs drukāto masu mediju analīze, nolūkā konstatēt savstarpējo dienaskārtības ietekmi atspoguļojot problēmjautājumus.

Nolūkā sasniegt izvirzīto mērķi un pārbaudīt hipotēzi izpildāmi sekojoši uzdevumi:

- 1) Teorētiskā pamatojuma izstrāde
- 2) Visu 2004. un 2005. gada KNL raidījumu tēmu un dalībnieku apzināšana
- 3) KNL dalībniekus raksturojošu kritērijus atlase
- 4) KNL tēmu klasifikatora izveide
- 5) Publiski pieejamās informācijas par katru KNL dalībnieku apkopošana
- 6) Latvijas sabiedrības statistiskā raksturojuma apkopojums
- 7) Populārākās KNL tēmas 1 raidījuma diskursa analīze
- 8) Trīs citu, nacionāla mēroga mediju kontentanalīze
- 9) Iegūto datu apstrāde
- 10) Iegūto datu analīze, savstarpējo korelāciju un tendenču konstatēšana.

Bakalaura darba struktūru veido divas galvenās daļas- teorētiskais pamatojums un empīriskā daļa. Teorētiskajā daļā aplūkotas masu mediju un sociālās realitātes attiecības, pamatā piemērojot Niklasa Lūmana teoriju. Tāpat ietverta mediju dienaskārtības veidošanas un veidošanās teorija, kā arī žurnālistu loma šajā procesā. Teorētisko daļu papildina arī empīriskajā daļā piemēroto pētniecisko metožu apraksts. Praktiskā pētnieciskā darba daļa savukārt atspoguļo apkopotos pētījumu datus, kas tiek savstarpēji salīdzināti, nolūkā konstatēt savstarpējo korelāciju, tendences, kas ļautu sasniegt izvirzītos mērķus.

⁴ Roze, Lolita. Dombura „action” TV skatītājiem. *Rīgas Balss*. 2001.7.dec. Sk. internetā (03.03.2006) www.leta.lv

1. TEORĒTISKĀ DAĻA

1.1 Masu mediju realitāte

Visu masu komunikācijas studiju pamatā ir mediji. Mediju organizācijas izplata vēstījumus, kas ietekmē un atspoguļo sabiedrības kultūras, turklāt masu medijs ar informāciju spēj nodrošināt visu neviendabīgo auditoriju, tā padarot medijus par oficiālu, likumīgu varu sabiedrībā. Mediji ir kā logs, kas ļauj redzēt tālāk un vairāk kā tikai tuvāko apkārtni, mediji palīdz saprast savu iepriekšējo pieredzi, sniedz arvien jaunu informāciju un nodrošina interaktīvu komunikāciju. Mediji vienlaicīgi ir gan kā ceļazīmes, kas dod norādes, gan kā spogulis, kas atspoguļo mūs pašus, bet tai pat laikā ir spēcīga barjera, kas noslēpē patiesību.⁵

Runājot konkrēti par televīziju- tā savā būtībā iemieso sevī laikrakstus, forumus, izglītību, teātri, kino, sportu, stadionu, reklāmas sleju, ziņojumu dēļu komunikācijas formu un saturu. Televīzija ir no tiem elektroniskajiem masu medijiem, kas principā 'iet' pie auditorijas, iekļaujas sabiedrības kultūras telpā un kļūst par tās diskursa subjektu.⁶ Televīzija kļuvusi par pašsaprotamu parādību un neatņemamu ikdienas sastāvdaļu, kas atšķirībā no citiem masu medijiem valsts ceturtais varas pārstāvniecību veido teju katrā mājā.

Tomēr no masu medija veida, proti, vai tas ir drukātais vai elektroniskais, par šo mediju realitātes kontekstā ir iespējams runāt divējādos aspektos. Pirmkārt, paša masu medija realitāte veidojas no tā darbībām, iekšējiem procesiem, kas principā ir tehniskās procedūras, parametri, kas nodrošina masu medija vēstījuma izplatīšanas funkcijas, tādā veidā nodrošinot masu komunikāciju. To apzīmē ar paš-refleksiju, kas ietver sevī gan izpratni par masu medijiem kā sistēmu, gan arī savu interešu realizēšanu.

Otrs aspekts, kādā tiek uzlūkoti masu mediji- par atskaites punktu ņemot to, kas pašiem medijiem un citiem ir realitātes izpratne. Masu mediji rada transcendentu ilūziju, kā pamatā ir nevis tehnisku darbību kopums, bet gan atspoguļotā novērojumu virkne, vēstījuma saturs. No tā izriet secinājums, ka attiecībā uz medijiem ir iespējams runāt par

⁵ Littlejohn, Stephen W. *Theories of human communication*. 7th ed. Belmont: Wadsworth/Thomson Learning, 2002. 378 p.

⁶ Fiske, John. *Reading Television*. London: Routledge, 2003. 173 p.

divu veidu realitāti, to, kas attiecas uz to pastāvēšanu un darbības principiem, kā arī otru - to, kas iesaista nevis pašizziņu, bet gan reflektē par citiem-tai skaitā apkārtējo pasauli kopumā.⁷

Runājot ierastajā, ikdienas izpratnē par patiesību, realitāti, zinot mediju darbības principus un to divu realitātes dublēšanos, pamatots rodas jautājums par to vai medijos atspoguļotais ir patiesība, pus-patiesība vai varbūt vispār nevar tikt uzskatīts par patiesību. Uz šo jautājumu diemžēl nav iespējams viennozīmīgi atbildēt. Līdz šim zināmais attiecībā uz mediju divu realitāšu pastāvēšanu ir fakts, ka savā darbībā medijiem ir jāspēj nodalīt abas realitātes - paš-refleksija un citu-reflektēšana. Masu mediji kā novērojoša sistēma ir spiesti nošķirt atsaukšanos uz sevi un atsaukšanos uz citiem. Mediji nevar vienkārši pieņemt sevi kā vienīgo patiesību, kā rezultāta tiem ir jārada cita realitāte – realitāte, kas atšķiras no pašu.⁸

Niklas Lūmans (*Niklas Luhmann*) savā darbā “Reality of the Mass media” uzsver arī faktu, ka masu mediju kā sistēmas darbības pamatā ir arī uzstādījums, ka tuvāko stundu vai dienu laikā to iesāktā komunikācija tiks turpināta, proti, citi masu mediji to pārņems, gluži kā sportā nododot stafetes kociņu. Tas pat zināmā mērā ir mediju solījums viens otram, tādējādi mediju saturs nevienā brīdī nav vienkāršs pasaules atspoguļojums kādā noteiktā brīdī.

Līdzīgs novērojums saistās arī ar mediju dienaskārtību, kas vienkāršoti tiek definēta arī kā ziņu mediju spēja pievērst cilvēku uzmanību konkrētiem jautājumiem. Arī dienaskārtības veidošanās fenomēns pamatojas uz novērojumu, ka ziņu saturam ir tendence būt visnotaļ saskanīgam ziņu kanālu starpā. Elektroniskie un drukātie mediji izceļ identiskus vai līdzīga tipa ziņas, notikumus, tēmas un cilvēkus. Ziņu vākšanas un veidošanas process palielina ziņu līdzību starp ziņu kanāliem.⁹

Mediju dienaskārtības veidošanas fenomēns apskatīt turpmāk darbā, bet atsaucoties vēl uz Niklasa Lūmana (*Niklas Luhmann*) pētījumiem - tematika ir neizbēgams priekšnosacījums jebkurai komunikācijai, kas atspoguļo komunikācijas citu reflektēšanas funkciju jeb atsauci uz citiem (*other-reference*). Bez tam temati nodrošina un organizē komunikācijas atmiņu. Attiecībā uz tematiem jāmin, ka masu mediju sistēmas iekšējā

⁷ Luhman, Niklas. *The reality of the mass media*. Cambridge: Polity Press, 2000. 154 p.

⁸ Turpat. 5.p.

komunikācijā paš-atsauce un citu atspoguļošana tiek pastāvīgi savstarpēji sakoordinēta. Uz sevi vērsta publiska temata apspriešana sabiedrībā, priekšnosacījums, ka temats jau ir zināms un ir nepieciešama papildu, padziļināta informācija ir tipisks nepārtrauktas masu mediju komunikācijas produkts, kā arī apliecinājums nepieciešamībai pēc šādas nepārtrauktas mediju komunikācijas.

Komunikācijas temati kalpo arī kā strukturāla saite starp masu medijiem un citām sociālām sfērām- tie ir pietiekami elastīgi un variējami, ka medijiem ir iespēja izmantojot savus tematus sasniegt katru sabiedrības daļu. Masu mediju panākumi sabiedrībā lielā mērā saistās ar iepriekšēju pārliecināšanos par sabiedrības atbalstu konkrētiem tematiem- neatkarīgi vai reakcija uz konkrēto informāciju ir pozitīva vai negatīva. Nereti interesi par tematu balstās tieši faktā, ka klātesošas un iespējamās ir abas nostājas- pozitīvā un negatīvā.

Attiecībā uz masu mediju pārraidīto vēstījumu saturu, Lūmans (*N. Luhmann*) ir pārliecināts, ka noformējot pārraidāmo informāciju kā ziņas, jaunumus, auditorijai piemīt tieksme automātiski pieņemt, ka tā ir nozīmīga un patiesa. Šajā ziņā svarīgs aspekts ir reportieru, redaktoru un citu mediju pārstāvju reputācija, kas ir tieši atkarīga no labas vai vismaz adekvātas iepriekšējās temata izpētes.

Līdz šim komunikācijas teorijās ir zināmi kritēriji, kas tiek piemēroti informācijas nozīmīguma noteikšanai, ziņu atlasē, tomēr attiecībā uz masu medijiem viennozīmīgi skaidrs ir viens- atlasītajai informācijai ir jābūt maksimāli saprotamai iespējami plašākam auditorijas lokam. Mediju ierobežoto resursu dēļ (raidlaiks, cilvēkresursi utml.) nepieciešama iepriekšēja informācijas atlase. Gatavojot jebkuru mediju produktu vienmēr tiek veiktas kādas neformālas izvēles par to, ko un kādā veidā apsniegt auditorijai. Vārtu sargāšana notiek gan mediju, gan indivīdu līmenī. Mediju ziņu atlasī tai skaitā dienaskārtību, ietekmē dažādi faktori: medija daba, reportiera vērtību sistēma, medija iekšējā plānošana, redakcionālā politika, kā arī ar medijiem tieši nesaistītas parādības- sabiedrības elites ietekmīgi pārstāvji, valdības pārstāvji, sponsori un reklāmdevēji utml.¹⁰

⁹ Perse, Elizabeth M. *Media Effects and Society*. London: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers, 2001. 43 p.

¹⁰ Littlejohn, Stephen W. *Theories of Human Communication*. 7th ed. Belmont: Wadsworth/Thomson Learning, 2002. 346 p.

1.2 Sociālā realitāte

Ikdienā mēs pieņemam, ka pasaule ir tieši tāda kāda tā ir, kā arī to, ka viedokļu daudzveidība ir dažādu subjektīvu viedokļu, pieredžu un atmiņu rezultāts. Individīdi dzīvi un tās realitāti uztver un skaidro dažādi, subjektīvi. Realitāte nav tikai kaut kas „tur ārā”, bet tā tiek (re)konstruēta arī ar cilvēku sociālo aktivitāšu palīdzību.¹¹

Uztvere ir process, kurā tiek apzināti un sajusti stimuli, ko iegūst no apkārtējās vides ar maņu orgānu palīdzību- redzi, dzirdi, ožu, garšu un pieskārieniem. Tā ir cieši saistīta ar to, kā atsevišķi indivīdi definē paši sevi, savu vietu u lomu sabiedrībā, kā veido attiecības ar citiem, kā arī ar viņu uzvedības modeļiem un dažāda veida sociālajām darbībām. Sociālās realitātes studijas ir realitāte, ko cilvēks ievēro atkarībā no tā, kā uz to skatās. Ja cilvēks mainīs savu uzmanības centru, parādīsies atšķirīga realitāte- realitāte, kas sastāv ne no faktiem, bet attiecībām sistēmā. Realitāte ir tas, kas pastāv īstenībā. Savukārt īstenībai vairāk var noticēt tad, ja tai ir pierādījumi, liecības, grafisks attēls, bilde, pamatota notikumu secība. Tā kā attēls ir viens no spēcīgākajiem realitātes veidotājiem, tad ļoti bieži cilvēki vaļširdīgi paļaujas uz TV ziņās pausto informāciju.

Sociālā realitāte nav objektīva kārtība, eksistējoša ārpus indivīdiem, bet tā tiek konstruēta grupu, kopienu, kultūru interakcijas procesā. „Tas kā mēs uztveram objektus un kā ar tiem rīkojamies, lielā mērā atkarīgs no sociālās realitātes, no kārtības, ko esam izstrādājuši interakcijā”¹². Realitātes uztveri ietekmē ne tikai atsevišķu indivīdu vai grupu komunikācija, bet arī visdažādāko organizāciju, institūciju (to skaitā arī plašsaziņas līdzekļu) darbība.

Realitātes konstruēšana nav individuāls process, bet, cilvēkiem iesaistoties sociālos procesos, sociālo attiecību atspoguļošana realitātes definīcijās, kas savukārt ietekmē sociālo attiecību veidošanos. Turklāt minētie procesi nav vienlīdz pieejami visiem sabiedrības locekļiem. Iespējas, tiesības definēt realitāti ir komplicēti saistītas ar vairāku veidu attiecībām sabiedrībā, piemēram, ekonomiskajām, etniskajām, dzimumu un starpnacionālajām attiecībām, kā arī tiesībām, kādas kāda sabiedrībā piešķirtas dažādu grupu pārstāvjiem.

¹¹ McQuil, Denis. *McQuil's Reader in Mass Communicatin Theory*. London: Sage Publications, 2002. 55.p

¹² Littlejohn, Stephen W. *Theories of Human Communication*. 7th ed. Belmont: Wadsworth/Thomson Learning, 2002. 164. p

Definējot sociālo realitāti un ikviena sabiedrības locekļa vietu pastāvošajā realitātē, pie varas esošie konstruē noteiktu priekšstatu par visu sabiedrību kopumā, reprezentē atsevišķu grupu, šķiru intereses kā visai sabiedrībai piemītošas un aktuālas.

1.3 Dienaskārtības veidošanās

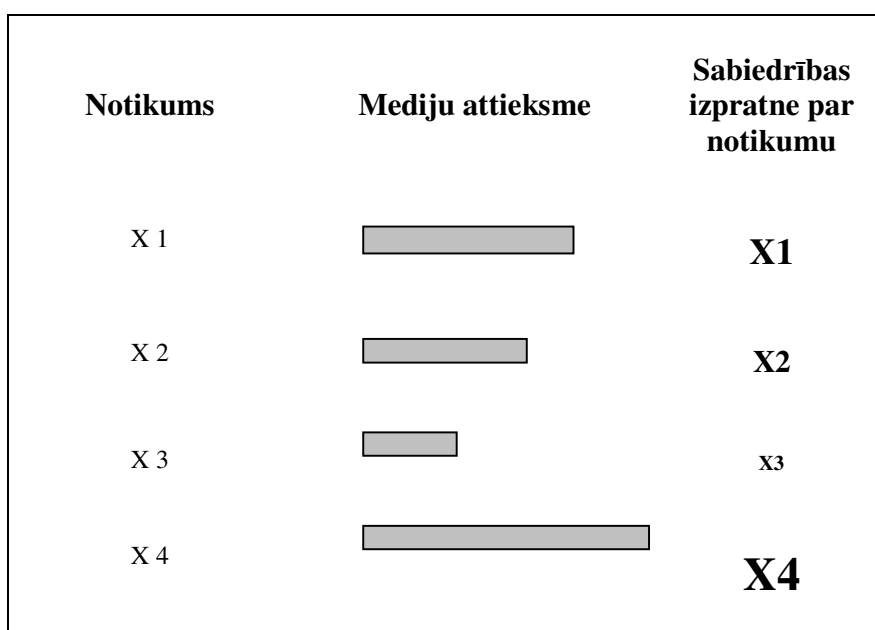
Cilvēki visu, ko zina par sabiedrību vai pasauli, kurā tie dzīvo, uzzina no masu medijiem. Mediju organizācijas, izplatot vēstījumus, ietekmē un atspoguļo sabiedrības kultūras un vienlaicīgi nodrošina informāciju lielām heterogēnām auditorijām, tādējādi kļūstot par vienu no sabiedrības institucionālajiem spēkiem. Ar mediju vēstījumu starpniecību veidojas viedokļi par realitāti un patiesību, tāpat mediji ietekmē dienas kārtību, turklāt ne tikai indivīda, bet arī visas sabiedrības līmenī. Šo spēju cilvēku prātos sakārtot un organizēt visu mūsu pasauli var uzskatīt par nozīmīgāko masu komunikācijas efektu. Masu medijiem ne vienmēr izdodas lasītājiem pateikt priekša *ko* domāt, bet pavisam droši ir iespējams apgalvot, ka tiem izdodas noteikt *par ko* mums visiem domāt. Runa ir par dienas kārtības veidošanos sabiedrībā, mijiedarbojoties sabiedrībai, medijiem un politiķiem.

Dienaskārtības veidošanās process iedalīts četros posmos: viss sākas ar to, ka mediji pievērš auditorijas uzmanību tēmai, tālāk tie nodrošina auditorijai informāciju par konkrēto tēmu. Šī informācija ir auditorijas pamats attieksmes veidošanai vai mainīšanai. Visbeidzot, izveidojušās attieksmes nosaka procesā iesaistīto indivīdu uzvedību.¹³ Makkombs un Šovs izstrādājuši arī turpmāk redzamo dienas kārtības veidošanās modeli (skatīt attēlu Nr.1).

Modelis pamatā atspoguļo mediju lomu dienas kārtības veidošanas procesā, proti, jo vairāk mediji piešķir uzmanību un nozīmību kādiem jautājumiem, notikumiem, jo attiecīgi pieaug to atpazīstamība sabiedrībā.¹⁴ Tā kā šiem jautājumiem un notikumiem tiek pievērsta pastiprināta uzmanība, tie nonāk sabiedrības dienas kārtībā un tiek pieņemta masu mediju radītā realitātes izpratne.

¹³ Lowery, Shearon A., DeFleur, Melvin L. *Milestones in Mass Communication Research: Media Effects*, White Plains, N.Y.: Longman Publishers USA. 1995. xv, 275.p.

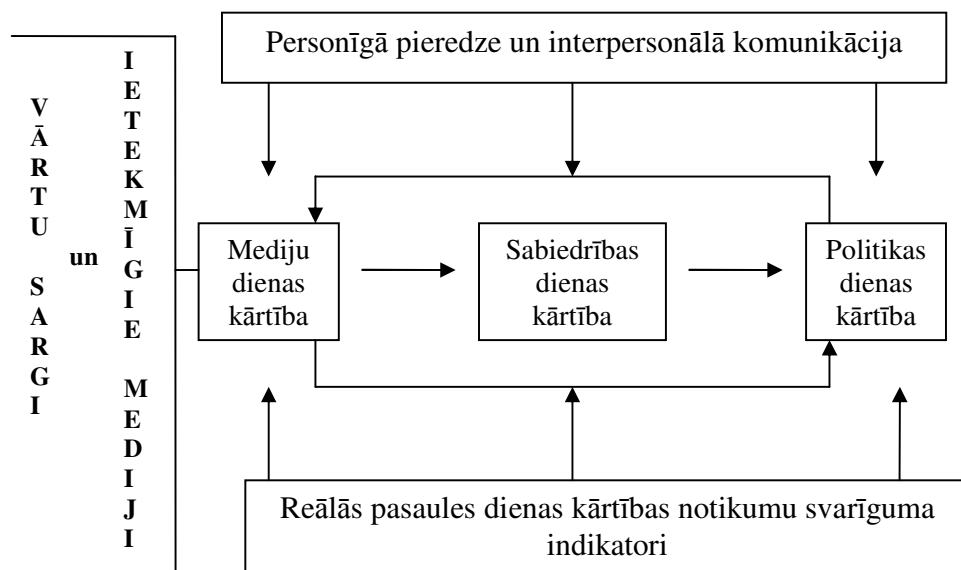
¹⁴ McQuail, Denis, Windahl, Sven. *Communication models for the study of mass communications*. 2nd ed. London, New York: Longman, Prentice Hall, 1993. P.104.-105.

Attēls Nr1.

No procesu atspoguļojošās diagrammas redzams, ka bez iepriekšminēta darbojas arī pretējais, ka sabiedrības interese sarūk, mazinās atpazīstamība un līdz ar to arī to jautājumu un notikumu nozīmīgums, ko attiecīgi mediji nav uzskatījuši par nepieciešamu īpaši izcelt. Secinājums- auditorija no medijiem uzzina ne tikai par sabiedrības aktuālajiem jautājumiem, bet arī apgūst, cik daudz svarīguma piešķirt vienam vai otram jautājumam. Dienaskārtības efekts neparādās pēc vienreizējas ziņu saņemšanas. Ziņas svarīgums auditorijas apziņā veidojas un nostabilizējas pēc konkrēto tēmu vairākkārtējas, regulāras publicēšanas, ilgākā laika posmā.

Dienaskārtības veidošanas teoriju tālāk izvērsuši komunikācijas procesu pētnieki Rodžers un Dīrings (*Rogers & Dearing, 1987*), pierādot savā teorijā, ka pastāv vairākas atsevišķas dienas kārtības, proti, **mediju, sabiedrības un politiskā dienas kārtība**, kas atrodas savstarpējā mijiedarbībā¹⁵. Šīs pieejas galvenais izpētes objekts ir pastāvošā mijiedarbība starp dažādajām dienas kārtībām.

Attēls Nr.2

No augstāk redzamajā shēmā attēlotā izriet sekojoši dienas kārtību mijiedarbības procesi:

- 1) Masu mediji ir tie, kas tieši ietekmē sabiedrisko dienas kārtību. Sabiedrība savā dienas kārtībā kā svarīgākās uzskata tās tēmas, kuras ir izceltas ziņu medijos.
- 2) Sabiedrības dienas kārtība ietekmē politisko dienas kārtību, jo politiķi cenšas izdabāt elektorātam un noturēt to interesi. Valsts varas uzdevums ir kalpot sabiedrības interesēm, tāpēc sabiedrības dienas kārtībai būtu jāklūst par vienu no galvenajiem atskaites punktiem.
- 3) Politiskā dienas kārtība savukārt ietekmē mediju dienas kārtību. Nolūkā caur mediju dienas kārtību nokļūst sabiedrības dienas kārtībā, politiķiem mediji ir nepieciešami, attiecīgi savu viedokļu, tēla popularizēšanai vai sabiedriskās domas formēšanai.

¹⁵ McQuail, Denis, Windahl, Sven. *Communication models for the study of mass communications*. 2nd ed. London, New York: Longman, Prentice Hall, 1993. P.104.-105.

Turklāt mediji nevar ignorēt likumdevēju, izpildvaras un tiesu varas aktivitātes, jo tā vistiešākajā nozīmē attiecas gan uz pašiem medijiem, gan sabiedrību.

- 4) Arī mediju dienas kārtībai ir tieša ietekme uz politisko dienas kārtību. Ar mediju starpniecību tiek noskaidrots sabiedrības viedoklis, noskaņojums, problēmas un citas politiķiem saistošas parādības sabiedriskajos procesos.
- 5) Attiecībā uz mediju dienas kārtību ietekmējošiem faktoriem, jāsaka, ka vissvarīgākā šeit ir tā saukto 'vārtu sargātāju' loma, jo mediju dienas kārtību tieši ietekmē daudzi avoti un reālās dzīves norises, kas nonāk mediju uzmanības lokā, tai skaitā arī informācijas avoti, kas piedāvā jau savu interpretāciju.

Bez augstākminētajiem mijiedarbības procesiem, Rodžers un Dīrings norāda arī uz indivīdu personiskās pieredzes un interpersonālās komunikācijas lomu dienas kārtības veidošanās procesā. Individuālā pieredze, kas izpaužas kā zināšanas, izglītība un praktiskā pieredze, līdzdarbojas gan mediju, gan sabiedrības, gan politikas dienas kārtības veidošanā. Jo indivīds būs zinošāks, izglītotāks, ar lielāku pieredzi, jo mazāku iespaidu pastāvošā mediju, politikas vai sabiedrības dienas kārtība uz viņu atstās. Šādā situācijā indivīds pats ir spējīgs analizēt jautājumus un novērtēt to nozīmību, kas nereti atšķiras no dienaskārtībā iekļauto jautājumu interpretācijas. Attiecībā uz interpersonālo komunikāciju – jo lielāka saskarsme un savstarpējā uzticēšanās ir starp informācijas avotu un žurnālistu, mediju un indivīdu- jo lielāka ietekme pirmajam uz otrā dienas kārtību. Reālās pasaules indikatori, kas liecina par norises svarīgumu, saistāmi ar vidi, kurā darbojas mediji. Tā ir reālā situācija, kas atklājas caur dažādiem notikumiem un uz kuru reaģē gan sabiedrība, gan politiķi, gan mediji, veidojot savu dienas kārtību.

Jaunākie dienaskārtības pētījumi medijiem piedēvē vēl lielāku varu attiecībā uz dienaskārtības veidošanu- norādot auditorijai kā un ko domāt par konkrētām lietām. Mediju saturu ietekmē personība, kura to rada, tās psiholoģiskais stāvoklis, vecums, profesionālajā, personīgajā pieredze un attieksme pret šīm lietām.

Tāpat arī vecums, dzimums un izglītība ir no svara. Mediju saturu ietekmē arī dzimšana to rutīnas, katra medija centrs ir tā organizācijas specifika, filozofija, priekšstati par vēlamā saturu un tā pasniegšanu. Mediju saturs attiecināms arī uz dienaskārtības veidošanos, kas savukārt ietekmējas arī no žurnālistu, redaktoru izvēlēm un lēmumiem- žurnālistam izceļot tēmu atsevišķus aspektus, citus neatklājot vai pat noslēpjot, auditorijai tiek nodrošināts jau konkrēts notikumu interpretācijas modelis.

1.4 Žurnālistu loma

Dienas kārtības veidošanās fenomens lielā mērā saistīts ar mūsdienu informācijas laikmetu un auditorijas vajadzību pēc informācijas. Cilvēks šodien saskaras ar milzīgu informācijas apjomu, ko nodrošina arī masu mediji. Nelaieme tā, ka šajā tik dažādajā un nereti pretrunīgajā informācijas jūklī pavisam vienkārši apmaldīties. Nolūkā no tā izvairīties, cilvēki parasti izvēlas sev piemērotākos masu medijus un to produktus, tomēr tas vēl nav garants, ka saņemtā informācija vienmēr būs patiesa un atbildīs arī citu masu mediju piedāvātajai dienas kārtībai. Tradicionālais ieteikums par patērēto masu mediju produktu dažādošanu ir visnotaļ nereāls, jo vidusmēra lasītājam var nebūt laika vai finansiālu iespēju iepazīties ar visu konkurējošo mediju saturu.

Saistībā ar pieaugošo komunikācijas individualizāciju un segmentāciju, tādas parādības kā kopiena un publiskā debāte vairs nevar tikt pieņemtas kā pašsaprotamas. Tādējādi šobrīd tiek prognozēts, ka nākotnē tradicionālais žurnālistikas uzdevums mainīsies no informācijas vākšanas uz informācijas sociālās plūsmas un publiskās debātes noteikšanu un vadīšanu. Žurnālistika arī nākotnē ieņems nozīmīgu lomu nosakot un uzturot nozīmīgus plurālistiskās sociālās sfēras aktuālos tematus un jautājumus. Pretēji tam kā tas bija masu mediju ērā- žurnālistika vairs nekontrolēs publisko debāti, bet gan ieņems vadošo lomu nosakot un veidojot sabiedrisko dienaskārtību, tomēr žurnālistiem vēl sevi jāpierāda kā respektabliem un spējīgiem dienaskārtības noteicējiem.¹⁶

¹⁶ Bardeol, Jo. Beyond Journalism. *European Journal of Communication*. 1996. 11(3). 283-299.p

Iepriekšminētais ir tieši saistīts ar divu veidu žurnālistikas attīstību, proti, orientējošā jeb tradicionālā žurnālistika un instrumentālā, kas pārstāv jaunu žurnālistikas skolu jeb attīstības virzienu. Galvenās atšķirības starp abiem žurnālistikas veidiem, galvenokārt saistās ar informācijas vākšanu vai attiecīgi informācijas sniegšanu. Šobrīd sāk veidoties tendence, ka žurnālists kļūst zināmā mērā kā informācijas brokeris, kam arvien svarīgāk kļūst nodrošināt sabiedrībai nevis saturu, bet kopējo kontekstu. Arvien pieaugot informācijas apjomam, un informācijas plūsmai kļūstot intensīvākai- sabiedrībai pie ierobežota laika resursa ir svarīgi no žurnālistiem sagaidīt jau ‘atsijātu’ informāciju, kad par svarīgākajiem jautājumiem un tēmām tiek piedāvāti nevis vairs tikai fakti, bet gan jau nozīme un jēga.¹⁷

Vairāk kā jebkad iepriekš, žurnālistiem šobrīd jārod sava vieta mainīgajā sabiedrībā, kas kļūst arvien laicīgāka, atvērtāka, atkarīgāka no medijiem, ir transnacionāla un tās pārstāvji ir salīdzinoši izglītoti. Strauji pieaug nepieciešamība pēc tā sauktajiem informācijas brokeriem un publiskās debates vadītājiem un uzturētājiem, kas prasa arīdzan citas iemaņas un atbildības līmeni.

¹⁷ Bardoel, Jo. Beyond Journalism. *European Journal of Communication*. 1996. 11(3). 283-299.p

1.5. Metodoloģija

1.5.1 Kontentanalīze

Kontentanalīze, tās klasiskajā Berelsona (1952) definējumā, ir pētnieciska tehnika komunikācijas redzamā satura objektīvam, sistemātiskam un kvantitatīvam aprakstam.¹⁸ Sistemātiskums un objektivitāte ir tās pazīmes, kas kontentanalīzi atšķir no citiem satura analīzes veidiem.

Kontentanalīze, kā arī vēsturiski salīdzinošie pētījumi un statistikas datu analīze pieskaitāma tā saucamajām neuzbāzīgajām metodēm (*unobtrusive methods*), kuru priekšrocība ir saistāma ar pētniecisko tehniku, kas neiejaucas un ir nereaktīva attiecībā uz pētāmo objektu. Tādējādi tiek samazinātas kļūdas, kas var rasties, ja pētāmais fenomens, piemēram, uzvedības subjekts apzinās zinātniskās novērošanas faktu, reaģē uz sev piešķirto lomu vai to ietekmē eksperimenta veicējs vai intervētājs.

Vēbers definējis kontentanalīzi kā pētniecības metodi, kas izmanto procedūru kopumu, lai izdarītu drošus slēdzienus (spriedumus) par tekstu. Šie spriedumi var būt par ziņas sūtītājiem, pašu ziņu vai tās auditoriju.

Kontentanalīzes pielietojums tiek traktēts plaši, tai skaitā minot arī mediju vai komunikācijas „līmeņu” salīdzināšanu, komunikācijas satura un realitātes salīdzināšanu, kā arī attieksmes vai uzvedības reakciju uz komunikāciju aprakstīšanu. Vēsturiski kontentanalīzes pielietojums saistās ar pētījumiem žurnālistikā un masu komunikācijā. Mūsdienās kontentanalīzi izmanto galvenokārt masu komunikācijas, PR un reklāmas speciālisti, lai:

- Aprakstītu komunikācijas saturu, tā dinamiku, attīstības virzienus, noskaidrojot, kas, kā un kam ir ziņots;
- Pārbaudīt ziņu raksturojošas hipotēzes;
- Salīdzināt mediju saturu ar realitāti;
- Pētītu sabiedrisku grupu, institūciju, indivīdu tēlu, psiholoģisko stāvokli medijos;
- Atklātu internacionālās atšķirības komunikācijas saturā;
- Identificētu komunikatora raksturlielumus un mērķus;

¹⁸ Šulmane, Ilze. Masu komunikācijas kontentanalīze. *Latvijas mediju analīze (Daudzveidība III)*. Rīga, 2001. 7-10.lpp

- Izdarītu pieņēmumus par komunikācijas mērķi, jautājot, kāpēc kaut kas tiek ziņots;
- Novērtētu komunikācijas efektus kā sākuma posms mediju efektu pētīšanā).¹⁹

Kontentalīzes gadījumā tiek veikta sistemātiska satura sakārtošana pēc iepriekš izstrādātiem, pamatotiem kritērijiem (kategorijām), tas nodrošina rezultātu sakrišanu neatkarīgi no personas, kas veic primārās informācijas pārstādi sekundārajā socioloģiskajā informācijā..

Kontentalīzi lieto gadījumos,

- Ja nepieciešama precizitāte un objektivitāte
- Ja analizējams materiāls ir liela apjoma un vienveidīgs
- Ja analizējamās kategorijas tekstos parādās pietiekami bieži
- Ja pētāmās problēmas izpētei ir svarīga informācijas avotam raksturīgā valoda un tās specifiski raksturlielumi
- Ja tekstā meklējamās acīm redzamās nozīmes.

1.5.2 Kritiskā diskursa analīze

Veicot kritisko diskursa analīzi svarīgs ir konteksts, kurā diskurss tiek pētīts, valodas izpētei ir jābūt vērstai tālāk par gramatiskajām un semantiskajām formām, ņemot vērā, ka diskurss ir sociāls produkts.

Runas darbība ir cilvēku savstarpējās komunikācijas akts. Shematiski to var attēlot kā divu runātāju savstarpējās attiecības vai kā raidītāja un uztvērēja savstarpējās attiecības, kā sakaru kanālu. Runātāja un sarunas partnera savstarpējās attiecības prasa, lai starp viņiem tiktu nodibināts kontakts. Tāpēc komunikācijas aktu nosaka komunikācijas konteksts un runas situācija, kopējā valoda un individuāli ziņojumi. Valodas lietotāji nav izolēti indivīdi, bet gan ir iesaistīti komunikatīvajā aktivitātēs.

¹⁹ Šulmane, Ilze. Masu komunikācijas kontentalīze. *Latvijas mediju analīze (Daudzveidība III)*. Rīga, 2001. 7-10.lpp

Komunikācijas akts ir sarežģīts, jo tas sevī ietver ne tikai runātāju attieksme, bet arī runas situācijas, valodas un izsakāmās informācijas uztveri. Runas aktam un runātāja valodas spējai ir sava psiho-fiziskā puse. Taču tas nenozīmē, ka runas darbība ir individuāla, tā ir sociāla parādība pēc savas būtība un nosacītības.²⁰

Kritiskās diskursa analīzes īpatnība ir tā, ka tiek atklātas pretrunas, un dilemmas, kas ir sociālās dzīves pamatā. Analīze ir interpretatīva, pieņemot, ka neeksistē absolūti pareizas teksta interpretācijas. Caur diskursu valodas lietotāji veido sociālās realitātes zināšanas par sociālajām situācijām, spēlētās lomas, viņu identitātes un attiecības starp citām sociālajām grupām. Diskursīvie akti var spēlēt izšķirošu lomu sociālo apstākļu izcelsmē un konstruēšanā, tie var atjaunot, attaisnot un iemūžināt sociālo stāvokli, bet var arī to izjaukt.

Diskurss ir izvēļu sistēma, no kuras valodas lietotāji izdara savu izvēli. Katra izvēle nes sevī sociālas vērtības, tātad izvēle ir konstruēta sociāli. Diskurss ir ideoloģisks, ideoloģija ir sociālā reprezentācija, kas kopīga kādas grupas locekļiem. Ideoloģija ir nozīmju struktūras, kas veido sociālās attiecības varā un ar varas palīdzību. Ideoloģijas ir diskursi, kas piešķir nozīmi materiāliem objektiem un sociālajām praksēm, tie definē un rada pieņemamu un skaidru pasaules izziņas un izpratnes veidu, izslēdzot citus veidus kā nepieņemamus.

Veicot diskursa analīzi, jāņem vērā teksta pozicionēšana, medijs, kurā teksts tiek pārraidīts un ntertekstualitāte (kā teksti atsaucas viens uz otru).

²⁰ Rupais, Emīls. Sociālās realitātes veidošanās detektīvliteratūrā Latvijā (1980-2000): Maģistra darbs. Rīga: LU SZF Komunikācijas studiju nodaļa, 2003. 26 lpp.

2. EMPĪRISKĀ DAĻA

Kopš 2001.gada 23.maija, kad raidījums pirmo reizi bija redzams LTV1 ēterā, ieskaitot KNL speciālizlaidumus, pavisam kopā skatītājiem līdz 2005.gada beigām ir bijusi iespēja vērot 191 KNL diskusiju tiešajā ēterā.²¹ Šajā darbā KNL dalībnieku profils un tēmas analizētas laika posmā **no 2004. līdz 2005.gadam**. Pavisam šo divu gadu laikā LTV1 ēterā raidījums bijis **86 trešdienas**.²²

Nolūkā izpildīt darba mērķi un pārbaudīt hipotēzi, ir izvirzīti vairāki uzdevumi:

- iepazīties ar raidījuma pirmsākumiem un sākotnējo koncepciju,
- apzināt visus 2004. un 2005. gada KNL raidījumus, to tēmas un dalībniekus,
- atlasīt kritērijus, pēc kuriem raksturoti KNL dalībnieki,
- maksimāli apkopot publiski pieejamo informāciju par katru no dalībniekiem,
- analizēt KNL dalībnieku raksturojuma korelāciju ar Latvijas sabiedrību,
- apkopot raidījumā aplūkotās tēmas un salīdzināt ar sabiedrības dienaskārtībā esošiem problēmjomājumiem;
- 1 KNL raidījuma analīze- gadījuma analīze (*case study*)
- 3 Latvijas dienas laikrakstu 2 nedēļu publikāciju kontentanalīze.

.

²¹ Aprēķins veikts pēc LTV1 raidījuma „Kas notiek Latvijā?” darba materiālu arhīva.

²² Turpat

2.1 Raidījums „Kas notiek Latvijā?”

Programma:	Latvijas Televīzijas 1.kanāls
Laiks:	trešdienās plkst. 21.20 ar atkārtojumu ceturtdienās plkst.10.25
Raidījuma formāts:	publiskās diskusijas tiešajā ēterā
Mērķis:	informatīvs, skaidrojošs, dokumentāls raidījums
Intervijas pielietojums:	intervija kā žanrs
Intervijas norises vieta:	studijas intervija
Hronometrāža:	paredzēts: 70-73 minūtes
Intervētāju skaits:	1 diskusijas vadītājs- žurnālists Jānis Domburs
Intervējamo skaits:	mainīgs- vidēji 6 līdz 8 dalībnieki vienā raidījumā
Intervējamo statuss:	politiķi, valsts amatpersonas, teorētiķi, praktiķi, privātā sektora pārstāvji, „tautas balss”
Tematika:	valstī aktuāli, dažādu nozaru jautājumi
Jautājumu skaits:	nenoteikts- iepriekš netiek precīzi definēts

Tabula Nr.1

2.1.1 Raidījuma vēsture: sākotnējā koncepcija

2000. gada decembrī deviņi Latvijas inteliģences pārstāvji, proti, Jānis Vanags, Juris Rubenis, Māra Zālīte, Jānis Stradiņš, Ilmārs Lazovskis, Imants Ziedonis, Pēteris Bankovskis, Jānis Rožkalns un Alberts Bels, iesniedza Ojāram Rubenim un Rolandam Tjarvem vēstuli, kas puda viedokli, ka pretēji pasaules praksei Latvijas televīzijā nav debašu raidījuma. Šis viedoklis un ideja par šāda raidījuma veidošanu tika akceptēti, un par potenciālo raidījuma vadītāju tika izvēlēts žurnālists Jānis Domburs, kam tika uzticēts radīt raidījuma konceptu, vadoties pēc tā, kā viņš to iedomājas, iekļaujoties pusotras stundas raidlaikā.

Jānis Domburs šo iniciatīvu attiecīgi arī komentējis: „Apsveicami, ka, pateicoties inteliģencei ir tapis šāds raidījums. Nez vai kāds cits, arī es pats šādu projektu būtu „izsitis cauri”. Sliedes bija uzliktas, atlika uzcelt vilcienu un traukties uz priekšu. [..]

Es visus šos cilvēkus cienu, jo reti gadās, ka inteliģence var vienoties un kur nu vēl īstenot kādu projektu. [...] Jau no paša sākuma esmu formulējis, ka tikpat liela sabiedriskā padome man ir ikviens vēstules rakstītājs no jebkura lauku pagasta vai e-pasta sūtītājs. Viņi visi pēc būtības ir sabiedriskā padome, kas tikai nesanāk kopā. Šī konkrētā grupa ir radījusi raidījuma ideju un tikai tāpēc kā gādīgi krustvecāki šad tad sanāk kopā."²³

Sākotnēji attiecībā uz raidījumu, kas tapis pateicoties sabiedrības inteliģences iniciatīvai un aktivitātei, atvērts bija jautājums par šīs iniciatīvas grupas īpašo statusu un turpmāko lomu raidījumu veidošanā:

„Ar Tjarvi tiku apspriedis iniciatīvas grupas statusu. Vai mēs šādas sapulces nostiprinām reizi pāris mēnešos un līdz ar to iekļaujam arī raidījuma titros? Mana nostāja bija, ka šāda grupa nav sabiedrību plaši pārstāvoša un tās speciālistu loks neaptver visas raidījuma tēmas, tāpēc tas nebūtu objektīvi. Es nekādā gadījumā negribu viņiem laupīt atzinību, bet, manuprāt, raidījuma titros ir jāatspoguļo konkrētā raidījuma tapšanas līdzdalībnieki.”²⁴

Tā vai citādi, bet šis jautājums par iniciatīvas grupu sen zaudējis aktualitāti un netiek vairs apspriests- raidījuma veidošana ir pilnība nodota žurnālista Jāņa Dombura ziņā, un katrs KNL raidījums, diskusija ir autordarbs, līdz nesot atbildību, iniciatīvu, realizēšanu un visu, kas saistās ar raidījumu producēšanas procesu gan no satura, gan formas viedokļa.

2.1.2 Raidījuma formāts: publiskās diskusijas tiešajā ēterā

Diskusija (latīņu val. *discussio*- izmeklēšana, skaidrošana, apspriešana)- īpaši pateicīgs žanrs TV ekrānam, kas spilgti atspoguļo dzīvas domas kustību, tās rašanās procesu, attīstību, mērķa sasniegšanu, kas turklāt notiek skatītāju acu priekšā. Pretēju viedokļu sadursme diskusijās nodrošina auditorijas iesaistīšanos izmeklēšanas, analīzes procesā, kas savukārt aktivizē intelektuālo līdzdalību galvenais mērķis ir izvairīties no auditorijas pasivitātes, kā rezultātā tā pieņem jau gatavas patiesības, nevis paši seko līdzī analīzē, domā un vērtē, tā nonākot pie kāda sprieduma, secinājumiem.²⁵

²³ Ваңķис, Кристас. Тjarве пром- un тālāk? *Lauku Avīze*. 2002. 19. febr. Sk.internetā (3.03.06) www.leta.lv

²⁴ Турпат

²⁵ Цвик В. Л. *Телевизионная журналистика: история, теория, практика*. Москва: Аспект Пресс, 2004. 253 с.

Diskusijas vadītājs vēl pirms pašas diskutēšanas auditorijai dara zināmu, kas ir diskusijas objekts, kā arī to, ka diskusijas dalībnieki ir cilvēki ar dažādiem, reizēm galēji pretējiem viedokļiem, par ko skatītājiem ir iespēja pārliecināties raidījuma gaitā.

2.1.3 Raidījuma mērķis: informatīvs, skaidrojošs, dokumentāls raidījums

Raidījuma KNL uzstādījums- publiskās debates, kurās risina sabiedrībai aktuālus jautājumus dažādās sfērās (politika, ekonomika, vide, kultūra u.c), turklāt diskusijas gaitā tiek aplūkoti problēmas dažādi aspekti, proti, politiskais, ekonomiskais, tiesiskais un sociālais. Attiecībā uz raidījuma tēmu atlasī galvenokārt darbojas princips, ka tai ir jābūt aktuālai, proti, politiskajā un sabiedrības dienaskārtībā. Bez tam tiek pieņemts, ka diskusiju pamatā ir jābūt tēmai, kas atbilst noteiktiem kritērijiem, proti, ietver jautājumus, kas ir:

- pietiekami diskutējami, ar vairākiem iespējamiem risinājumiem,
- viegli uztverami skatītājiem, lai tie varētu iejusties arbitra lomā,
- pietiekami nozīmīgi un skar lielas sabiedrības daļas intereses.²⁶

2.1.4 Intervijas pielietojums: intervijs kā žanrs

Diskusijas vadītāja, proti, Jāņa Dombura uzdevums ar intervēšanas palīdzību ir panākt un provocēt viedokļu apmaiņu par konkrēto tēmu, no studijas viesiem iegūstot verbālu skaidrojumu par konkrētiem jautājumiem. Žurnālista funkcijās ietilpst arī ierosināt jaunus diskutējamus jautājumus, respektīvi, diskusijai ir viena vienojošā tēma, bet katrai tēmai ir vairāki apspriešanas vērti aspekti un apakšjautājumi. Tā vai citādi, bet diskusijas vadītājam jānodrošina, lai diskusiju rezultātā auditorija konkrētajā jautājumā būtu pakāpusies par soli augstāk savā zināšanu un izpratnes līmenī, lai pati varētu izdarīt savus neatkarīgus secinājumus.

²⁶ Цвик В. Л. *Телевизионная журналистика: история, теория, практика*. Москва: Аспект Пресс, 2004. 253 с.

2.1.5 Intervētāju skaits: 1 diskusijas vadītājs- žurnālists, Jānis Domburs

Žurnālista, diskusijas vadītāja mērķis nav primāri paust savu viedokli vai atklāti demonstrēt savu subjektīvo nostāju, bet gan salikt uzsvarus uz svarīgākajām detaļām un studijā nodrošināt viedokļu daudzveidību, kas savstarpēji saduras un, protams, vadīt diskusiju tā, lai iespēja izteikties būtu ikvienam, attiecīgi ierobežojot iekarsušos runātājus un vienlaicīgi rosinot izteikties atturīgākos diskusijas dalībniekus. No iepriekš minētā arīdzan tiešā veidā ir atkarīga korekta diskutēšanas stila ievērošana raidījuma gaitā.

Bez diskusijas dalībnieku paustajiem viedokļiem, skatītājam tiek piedāvāta arī diskusijas vadītāja iepriekš sagatavotā informācija, fakti par diskutējamajiem jautājumiem, kā arī konfrontējoši jautājumi diskusijas dalībniekiem. Raidījuma gaitā skatītājam ir iespēja uzzināt pietiekami daudz jaunas informācijas par konkrētā problēmjautājuma dažādiem aspektiem, taču žurnālista pienākums ir sekot līdz, lai diskusija visu raidījuma laiku būtu atbilstīga auditorijas kompetences līmenim un nekļūtu par specifisku nozares problēmu analīzi.

2.1.6 Intervējamo skaits: mainīgs- vidēji 6 līdz 8 dalībnieki vienā raidījumā

Attiecībā uz KNL, diskusijas vadītājs J.Domburs ir arī raidījuma autors, kas nozīmē, ka arī potenciālo diskusijas dalībnieku atlase un uzaicināšana studijā ir viņa ziņā. Diskusijas vadītāja kompetence neaprobežojas vien ar zināšanām un izpratni par problēmjautājuma būtību, vēsturisko attīstību, saistītām pagātnes aktivitātēm, iesaistītajām personālijām utml. Kompetence attiecināma arī uz raidījuma dalībnieku atlasī, proti, kas, kāpēc un vai vispār aicināms piedalīties diskusijā.

Ņemot vērā, ka raidījumā KNL aplūkojamā tēma tiek analizēta no politiskā, ekonomiskā, tiesiskā un sociālā aspekta, tad pašsaprotami, ka šis uzdevums tiek uzticēts attiecīgām amatpersonām, kompetentiem ekspertiem, pieredzējušiem praktizētājiem un arīdzan iesaistītiem privātā sektora pārstāvjiem.

2.2 Dalībnieki

Līdz šim mediju profesionāļu vidū ir zināms apgalvojums, ka jebkuras auglīgas un kvalitatīvas diskusijas nodrošināšanā viens no svarīgākajiem priekšnoteikumiem ir pārdomāta dalībnieku atlase²⁷. Kā tas jau iepriekš ievadā tika formulēts, šī darba mērķis ir noteikt raidījuma KNL dalībnieku profilu, kā arī konstatēt esošo korelāciju ar sabiedrību kopumā. Nereti no skatītāju puses ir izskanējis viedoklis, ka studijā pārāk daudz tiek aicināti politiķi, ierēdņi, un nepelnīti tiek aizmirsts par pašiem sabiedrības pārstāvjiem, ko konkrētā problēma skar vistiešāk. Balstoties uz apkopoto informāciju, būs iespējams secināt, vai raidījuma KNL dalībnieku sastāvs nodrošina visu sabiedrības sociālo grupu interešu pietiekamu pārstāvēniecību diskusijā.

Attiecībā uz raidījuma dalībnieku apzināšanu, tad veicot kontentanalīzi, iegūtie dati liecina, ka šo divu gadu laikā KNL studijā pabijuši pavisam **454 cilvēki**.²⁸ Nolūkā raksturot diskusijas dalībnieku profilu, izvēlētie kritēriji ir: *dzimums, vecums, izglītība, etniskā piederība, teritoriālā pārstāvēniecība, diskusijas dalībnieka statuss, attiecīgi politiķiem arī partejiskā piederība*.

2.2.1 Diskusijas dalībnieku statuss

Raidījuma KNL debatēs tiek aicināti piedalīties dažādi cilvēki, lai nodrošinātu katras tēmas politiskā, ekonomiskā, tiesiskā un sociālā aspekta sīkāku analīzi. Visus studijas dalībniekus izejot no katras diskusijas konteksta ir iespējams grupēt attiecīgi:

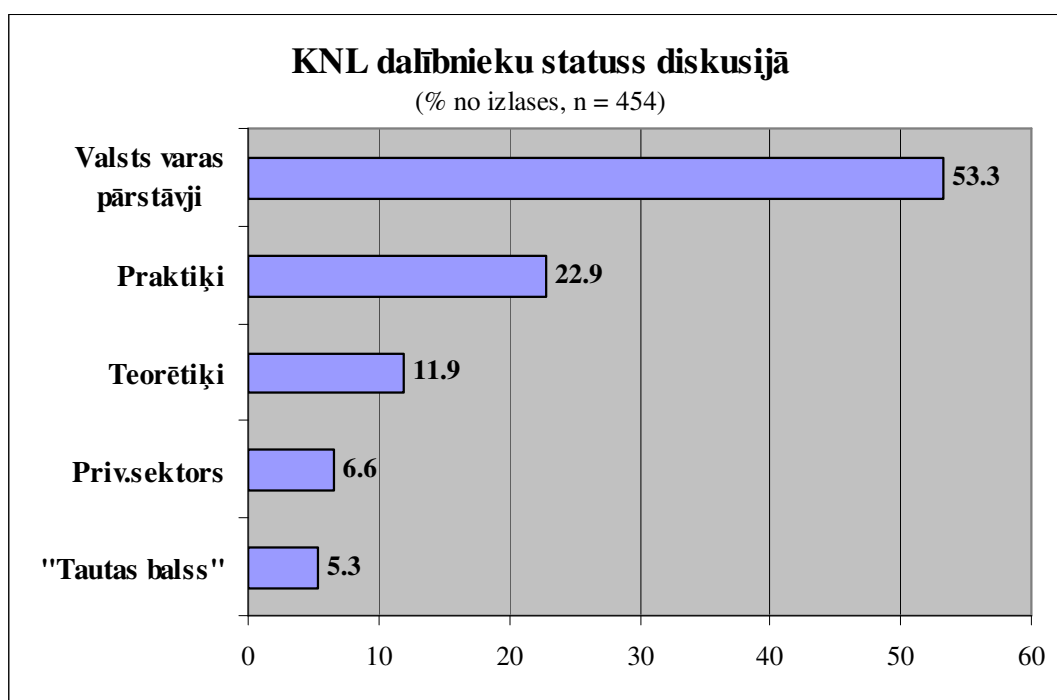
- **valsts varas pārstāvji:** politiķi un valsts amatpersonas,
- **teorētiķi:** nozares eksperti, ex- amatpersonas,
- **praktiķi:** nevalstiskā sektora pārstāvji, iestāžu, asociāciju, arodbiedrību u.c pārstāvji, kas ikdienā praktizē konkrētajā jomā vai tieši saskaras ar problēmu.

²⁷ Цвик В. Л. *Телевизионная журналистика: история, теория, практика*. Москва: Аспект Пресс, 2004. 254 с.

²⁸ Aprēķins veikts pēc LTV1 raidījuma „Kas notiek Latvijā?” 2004. un 2005.gada videoierakstiem.

- **privātā sektora pārstāvji:** uzņēmēji, kas visvairāk publiski izteikušies par konkrēto tēmu,
- **„tautas balss”-** sabiedrībā plašāk zināma persona, autoritāte, kas vērtējoši no malas komentē apspriežamos jautājumus vai dalās pieredzē.

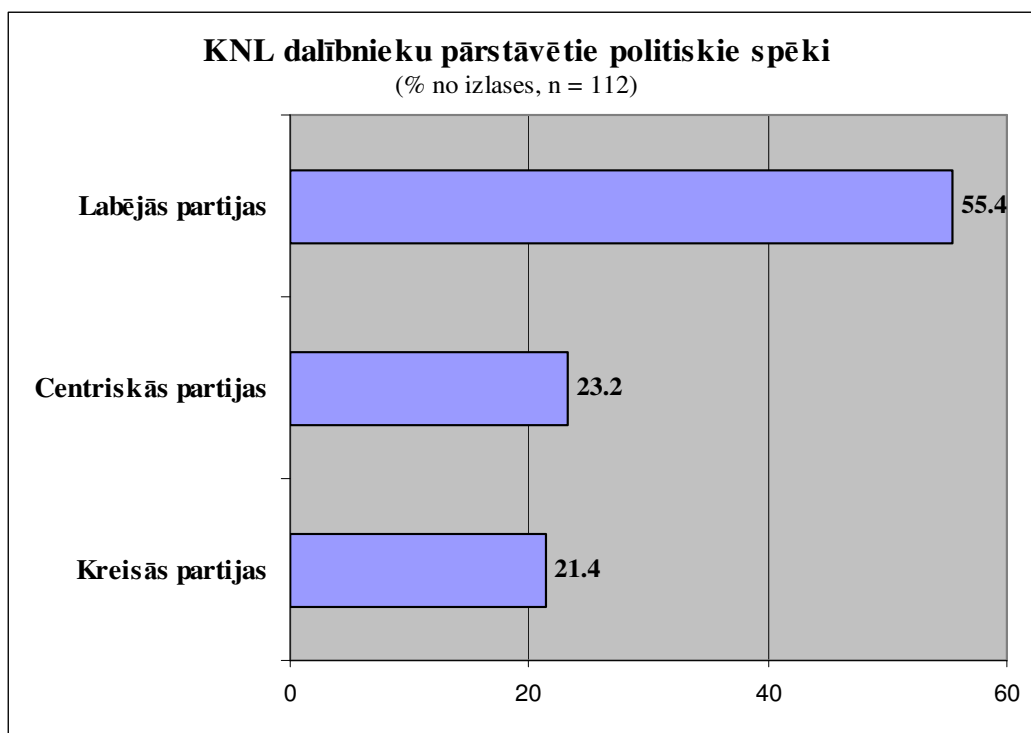
Kā tas jau iepriekš minēts, raidījumā divu gadu laikā ir piedalījušies pavisam kopā 454 cilvēki, no kuriem daļa studijas viesi ir bijuši vairākkārt. Zemāk redzamajā diagrammā atspoguļots dalībnieku grupējums pēc to statusa raidījumā, kā arī īpatsvars kopējā divu gadu laikā aicināto cilvēku skaitā. Jāpiebilst, ka statuss ir tieši atkarīgs no diskusijas konteksta, jo dažādos raidījumos, tas var būt atšķirīgs, piemēram, praktiķis vai citos gadījumos teorētiķis.

Attēls Nr. 3

Līdz šim veiktās aptaujās liecina, ka mūsu valsts iedzīvotāji mazāk nekā citu ES dalībvalstu iedzīvotāji uzticas savas valsts parlamentam un valdībai, proti, Latvijā parlamentam uzticas 21%, bet Eiropā vidēji 38%, savukārt nacionālai valdībai Eiropā

uzticas vidēji 34%, bet Latvijā - 26%.²⁹ Tomēr, apkopojot KNL datus, noskaidrojas, ka no aicinātajiem viesiem nedaudz vairāk kā puse, proti, 53,3%, ir valsts varas pārstāvji. Tie savukārt vēl dalās attiecīgi politiķos un valsts amatpersonās. No augstākminētajiem 53,3% valsts varas pārstāvju, 130 cilvēki ir amatpersonas statusā, pārējie 112 – politiķi. Attiecībā uz politiķiem zemāk redzams apkopojums par to, kādus politiskos spēkus tie KNL diskusijās pārstāvējuši.

Attēls Nr.4

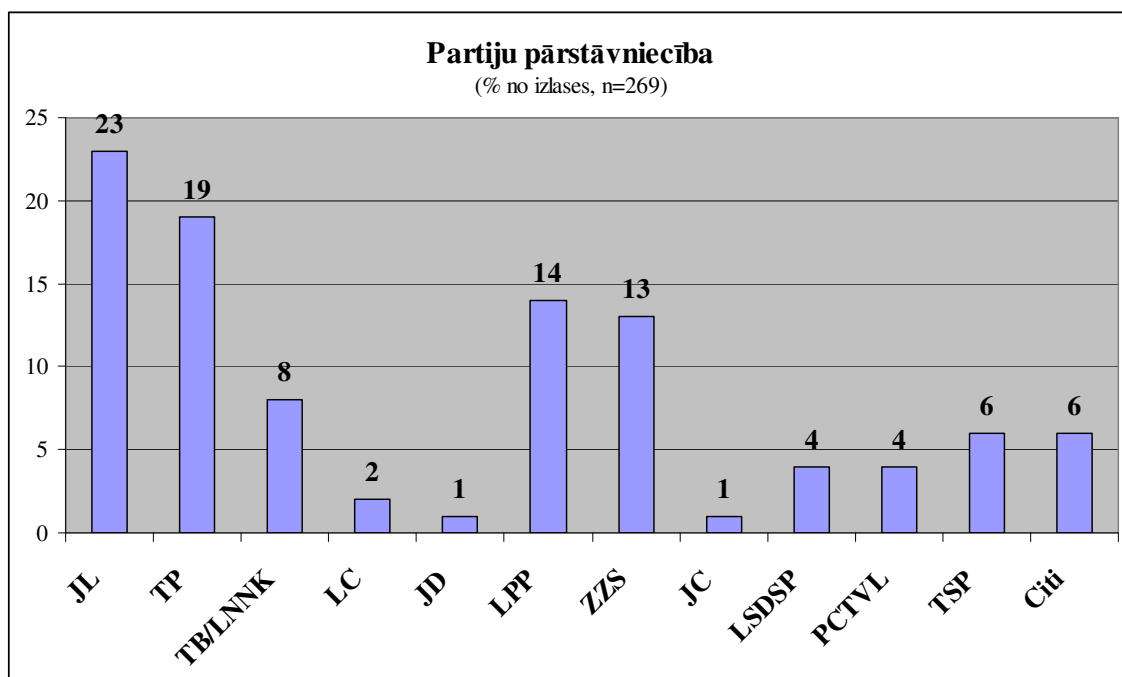
Politiķu pārstāvētās partijas ir sagrupētas attiecīgi labējās, centriskās un kreisajās. Lai gan šāda partiju klasifikācija ir neviennozīmīga un nereti neatbilst realitātei, tomēr balstoties uz pašu partiju deklarēto ideoloģiju un politologu pausto vērtējumu partijas grupētas sekojoši³⁰:

²⁹ Ādamsons, Airisa. Latvijas iedzīvotāji neuzticas partijām un valsts institūcijām, uzticas – medijiem. *Ziņu aģentūra LETA*. 2005. 20. febr.

³⁰ Indāns, I. Programmās – labējās politikas dominēšana. Sk. internetā (2005.12.12)
<http://www.politika.lv/index.php?id=103959&lang=lv>

- **Labējās:** JL, TP, LC, TB/LNNK, JD, LG, KDS
- **Centriskās:** LPP, ZZS, JC
- **Kreisās:** PCTL, TSP, SDSP^o

Iepriekšējās Saeimas vēlēšanas Latvijā notika 2002.gada 5. oktobrī. Tajās kopumā piedalījās 997 754 jeb 71,51 procenti vēlētāju. Pēc visu 979 vēlēšanu iecirkņu balsu skaitīšanas protokolu apkopošanas un pārbaudes Centrālā vēlēšanu komisija 2002.gada 22.oktobrī apstiprināja galīgos vēlēšanu rezultātus. No 8.Saeimas vēlēšanām pieteiktajiem 20 deputātu kandidātu sarakstiem 5 procentu barjeru pārvarēja un Saeimā iekļuva 6 partijas un partiju apvienības. Attēlā Nr.2 attēlotā politisko spēku proporcija ir tuvu tai, kāda tā šobrīd ir Saeimā. Pēc oficiālajiem 8. Saeimas vēlēšanu rezultātiem Saeimā 53 deputātu vietas jeb 53% deputātu pārstāv labējās partijas, 22%- centriskās, un attiecīgi atlikušie 25% ir kreisās partijas pārstāvji. Par šīm Saeimā iekļuvušajām partijām kopumā bija balsojuši 83.8% vēlētāju, kas piedalījās vēlēšanās³¹.

Attēls Nr.5

³¹ 8. Saeimas vēlēšanu rezultāti. Centrālā Vēlēšanu komisija. Sk. internetā (2005.12.12) www.cvk.lv

Attiecībā vēl uz raidījumā KNL pārstāvētajiem politiskajiem spēkiem, bez dalījuma labējos, centrisko un kreisos spēkos, iepriekš redzams apkopojums (attēls Nr.5) par konkrētām partiju pārstāvniecībām. Aprēķins veikts par 2004. un 2005.gadu kopā, ņemot vērā arī politiķus, kas raidījumā piedalījušies vairākkārt. Iegūtie dati izteikti procentuāli pret kopējo partiju pārstāvniecības reižu skaita. Kā redzams, šo divu gadu laikā no politiķu vidus KNL studijā biežāki viesi bijuši partijas „Jaunais Laiks” un Tautas partijas pārstāvji, tad seko Latvijas pirmā partija un Zaļo un zemnieku savienība. Kopumā, kreisā bloka partijas pārstāvētas krietni mazāk.

	2004	2005	Kopā:
"Jaunais laiks"	28	33	61
Tautas partija	24	27	51
Tēvzimei un Brīvībai/LNNK	14	7	21
"Latvijas Ceļš"	3	3	6
"Jaunie Demokrāti"		2	2
Latvijas Pirmā partija	21	16	37
Zaļo un zemnieku savienība	21	15	36
"Jaunais Centrs"		3	3
Latvijas Sociāldemokrātiskā strādnieku partija	5	5	10
"Par cilvēka tiesībām vienotā Latvijā"	6	5	11
Tautas Saskaņas partija	10	5	15
Citi	13	3	16

Tabula Nr.2

Tabulā redzams partiju pārstāvniecība, proti, cik reizes gada laikā raidījumā KNL piedalījušies konkrētās partijas pārstāvji. Kategorijā 'Citi' ietvertas partijas, kas pārstāvētas attiecīgi mazāk kā 3 reizes gada laikā un tās ir: Kristīgo demokrātu savienība, „Latgales Gaisma”, Konservatīvā partija, Darba partija u.c.

Ņemot vērā iegūtos rezultātus, acīmredzamais secinājums, ka izteikti biežāki viesi KNL studijā ir bijuši JL un TP biedri, kas pārstāv labējo partiju bloku.

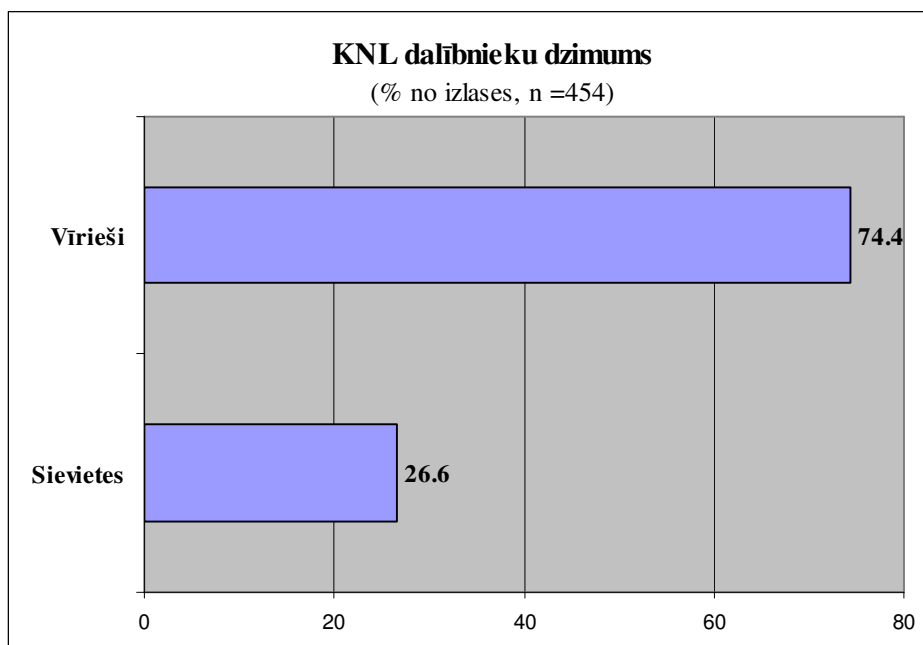
Tomēr kopumā ņemot, vērā ņemams apstāklis ir arī tas, ka Latvijā politiskajām partijām uzticas tikai 6% cilvēku. Tas konstatēts pirmajā "Eurobarometer" pētījumā, kas veikts pēc desmit jauno dalībvalstu pievienošanās ES. Pētījuma autori uzskata, ka tik zems rādītājs liecina, ka valstī vēl tikai top pilsoniska sabiedrība, norādot, ka patlaban

Latvijā politiskās partijas vairāk tiek saistītas nevis ar sabiedrības interešu īstenošanu, bet gan tiek uztvertas kā ekonomisko grupējumu politiskās varas ierocis.³²

2.2.2 Diskusijas dalībnieku dzimumstruktūra

Nākošais kritērijs, raksturojot KNL dalībniekus- dzimums. Zināms, ka abu dzimumu līdztiesības nodrošināšana sabiedrībā ir būtiska, jo pretējā gadījumā valstij rodas ievērojami ekonomiskie un sociālie zaudējumi sakarā ar cilvēkresursu neefektīvu izmantošanu. Līdz šim Latvijā veikti arī pētījumi par dzimumu līdztiesības stāvokli attiecīgi aptaujājot iedzīvotājus. Latvijas iedzīvotāji norādījuši, ka atšķirības dažādos ierobežojumos abu dzimumu starpā nav vērojamas tieši tiesību ziņā (60.2%), kamēr attiecībā uz iespējām šāda atbilde sniegta retāk (36.7%). Aptaujas dalībnieki biežāk atzinuši, ka reāli tieši sievietēm iespēju ziņā pastāv lielāki ierobežojumi kā vīriešiem. (47.4%).³³

Kā liecina apkopotie dati par KNL dalībniekiem- divu gadu laikā stiprā dzimuma pārstāvji studijā ir bijuši biežāki viesi.

Attēls Nr.6

³² Ādamsons, Airisa. Latvijas iedzīvotāji neuzticas partijām un valsts institūcijām, uzticas – medijiem. *Ziņu aģentūra LETA*. 2005. 20. febr.

³³ *Iedzīvotāju izpratne un attieksme pret dzimumu līdztiesības jautājumiem: kvalitatīvais pētījums*. Rīga: SKDS. 2001, 2001. 433.lpp

Lai gan nepastāv formālu šķēršļu abu dzimumu vienlīdzīgai līdzdalībai raidījumā, apkopotie dati (sk. attēlu Nr.6) liecina par reāli pastāvošu dzimumu disproporciju KNL diskusijās.

Pēdējie statistikas dati par iedzīvotāju dzimumsadalījumu Latvijā liecina, ka sieviešu procentuālais īpatsvars Latvijā ir 54%, vīriešu attiecīgi- 46%.³⁴ Turklāt, Centrālās statistikas pārvaldes nepārtrauktā darbaspēka apsekojuma rezultāti liecina, ka 2004.gadā no visiem ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem vecumā no 15 līdz 74 gadiem, vīriešu bijis 68,7%, bet sieviešu – 57,2%.³⁵ Analizējot iegūtos datus par KNL dalībniekiem, zināmā mērā apstiprinās fakts, ka vadošos amatos joprojām vairāk ir vīriešu, ko apliecina arī statistika par vīriešu īpatsvars pašvaldību vadītāju vidū pēc 2005. gada vēlēšanām. Šis rādītājs pēdējo gadu laikā nav īpaši mainījies, proti, vīrieši-pašvaldību vadītāji veido 64,5% lielu īpatsvaru.³⁶ Tomēr, kā liecina darbaspēka apsekojuma dati, 2004.gada beigās starp sievietēm vecuma grupā no 15–74 gadiem, sieviešu īpatsvars vadītāju un speciālistu vidū ir bijis 57,5%, kas liek domāt, ka izvēloties dalībniekus diskusijai no ekspertu vai praktizētāju loka, ir pietiekami liela iespēja atrast piemērotu kandidāti arī no daiļā dzimuma pārstāvju vidus³⁷.

2.2.3 Diskusijas dalībnieku vecumstruktūra

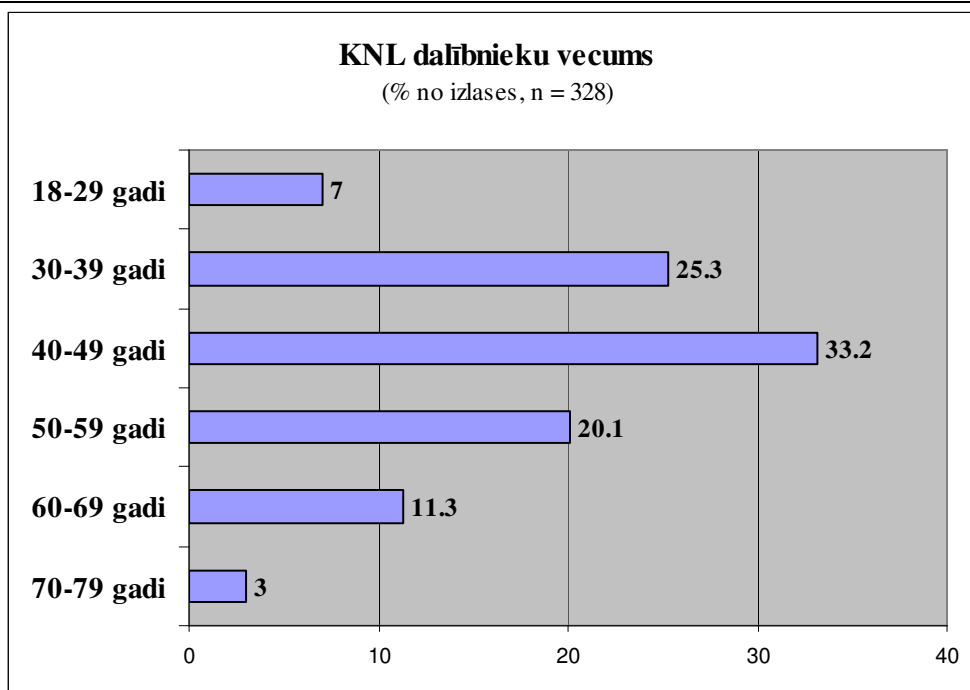
Attiecībā uz KNL diskusijas dalībnieku vecumu, attiecīgais dalījums atspoguļo proporcionāli, kura gadagājuma cilvēki ir bijuši biežāki studijas viesi. Ņemot vērā, ka aicinātie diskusijas dalībnieki ir cilvēki jau darbaspējas vecumā, tad vispārpieņemtais dalījums grupās 'līdz darbaspējas vecumam', 'darbaspējas vecumā' un 'virs darbaspējas vecuma' nesniegtu pietiekami izsmeļošu informāciju par KNL dalībnieku vecuma īpatsvaru no kopējā dalībnieku skaita.

³⁴ Apkopojuma Keire, I. Pārmaiņas Latvijā 1990-2005. Statistikas datu apkopojums. Sk. internetā (2006.18.01) <http://www.politika.lv/index.php?id=111237&lang=lv#vecgr>

³⁵ *Darbaspēka apsekojuma galvenie rādītāji, 2004*: Statistikas biļetens. Rīga: Latvijas Republikas Centrālā statistikas pārvalde, 2005. 51 lpp.

³⁶ Pārskats par tautas attīstību 204/2005: Rīcībspēja reģionos. Rīga: ANO attīstības programma, LU Sociālo un politisko pētījumu institūts, 2005. 93.lpp.

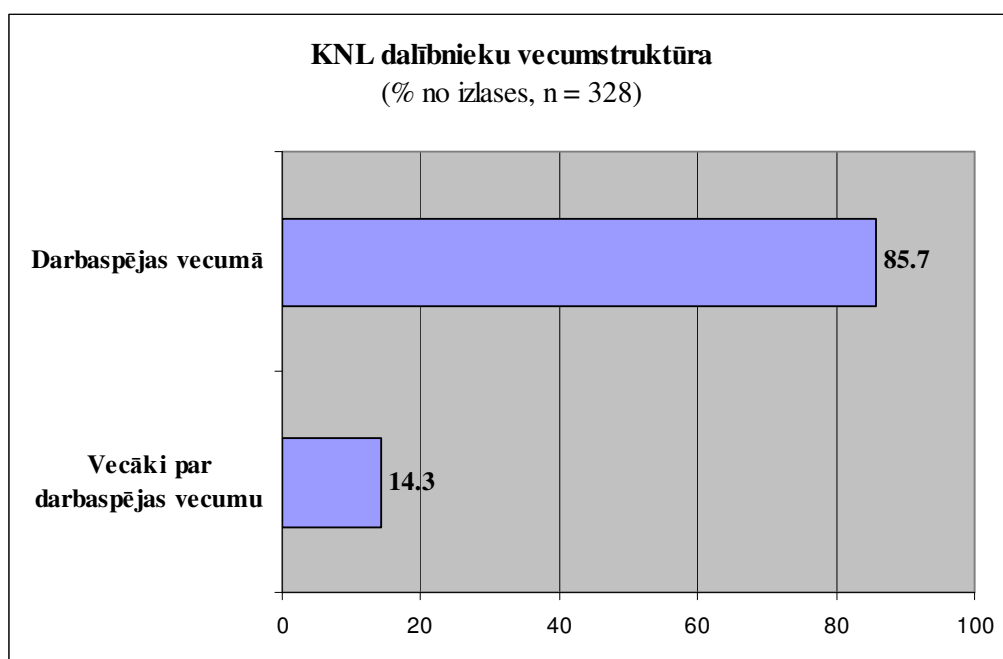
³⁷ *Darbaspēka apsekojuma galvenie rādītāji, 2004*: Statistikas biļetens. Rīga: Latvijas Republikas Centrālā statistikas pārvalde, 2005. 51 lpp.

Attēls Nr.7

Latvijā iedzīvotāju vecumstruktūra uz 2004.gada beigām raksturota dalot vecumgrupās- līdz darbaspējas vecumam (0-14 gadi) ir 14,8% Latvijas iedzīvotāju, darbaspējas vecumā (vīrieši 15–62 gadi, sievietes 15–60,5 gadi) ir 63,9%, savukārt vecāki par darbaspējas vecumu ir 21,3% iedzīvotāju.³⁸ Saistībā ar KNL no šiem datiem aktuālas ir divas vecumgrupas, attiecīgi darbaspējas vecums un vecāki cilvēki.

Pēc augstāk minētajiem datiem par iedzīvotāju vecumstruktūru valstī, tika veikts neliels aprēķins, proti, aprēķināta darbaspējas un virs darbaspējas vecuma cilvēku skaita proporcija, pieņemot, ka viņi veido visu iedzīvotāju skaitu, kā tas ir raidījuma KNL gadījumā. Iegūtie dati liecina, ka darbaspējas vecuma cilvēki ir 74.2%, bet pārēji 25.8%-virs darbaspējas vecuma cilvēki. Kā tas ir redzams nākošajā diagrammā, tad salīdzinot ar šo statistiku, raidījuma KNL viesu vidū šis virs darbaspējas vecumgrupas pārstāvju ir bijis proporcionāli mazāk. Lai gan šīs vecumgrupas cilvēki ir bijis ne mazums, vadošo pozīciju ieņem darbaspējas vecuma cilvēki.

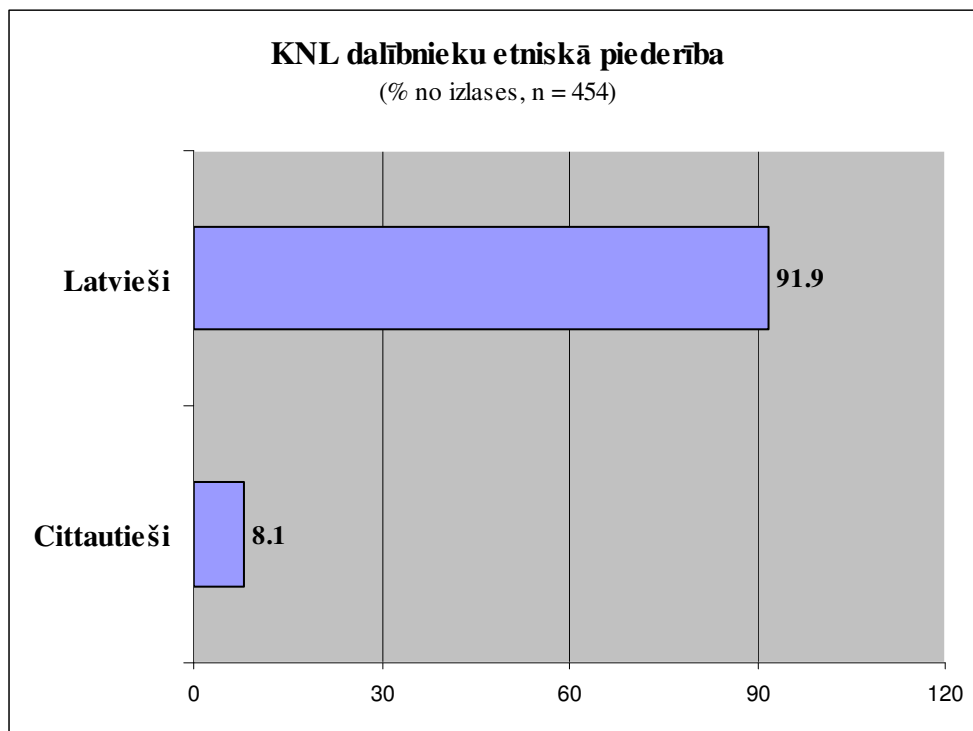

Attēls Nr. 8

2.2.4 Diskusijas dalībnieku etniskā piederība

Laikā, kad Latvija teju vai kļuvusi par divkopienu valsti, un aktuāli joprojām ir sabiedrības integrācijas jautājumi, jāatzīst, ka diskusiju raidījums KNL varētu būt potenciāls aktors šajā procesā, jo notiekošais valstī ir aktuāls ikvienam tās iedzīvotājam neatkarīgi no etniskās piederības. Lai gan tam ir arī objektīvi attaisnojumi, tomēr līdz šim KNL dalībnieku etniskās piederības proporcija starp latviešiem un cittautiešiem ir nevienlīdzīga. Ņemot vērā ierobežoto pieeju datiem par katra KNL dalībnieka etnisko piederību, darba pamatā ir dalījums attiecīgi latviešos un cittautiešos.

³⁸ Pārskats par tautas attīstību 204/2005: Rīcībspēja reģionos. Rīga: ANO attīstības programma, LU Sociālo un politisko pētījumu institūts, 2005. 11.lpp.

Attēls Nr. 9

Pēdējie dati par nacionālo sastāvu valstī liecina, ka 58,8% no visiem valsts iedzīvotājiem ir latvieši, pārējie 41,2% ir cittautieši, ko attiecīgi veido 28,7% krievi, 3,8% baltkrievi, 2,6% ukraiņi, 2,5% poļi, 1,4% lietuvieši u.c.³⁹

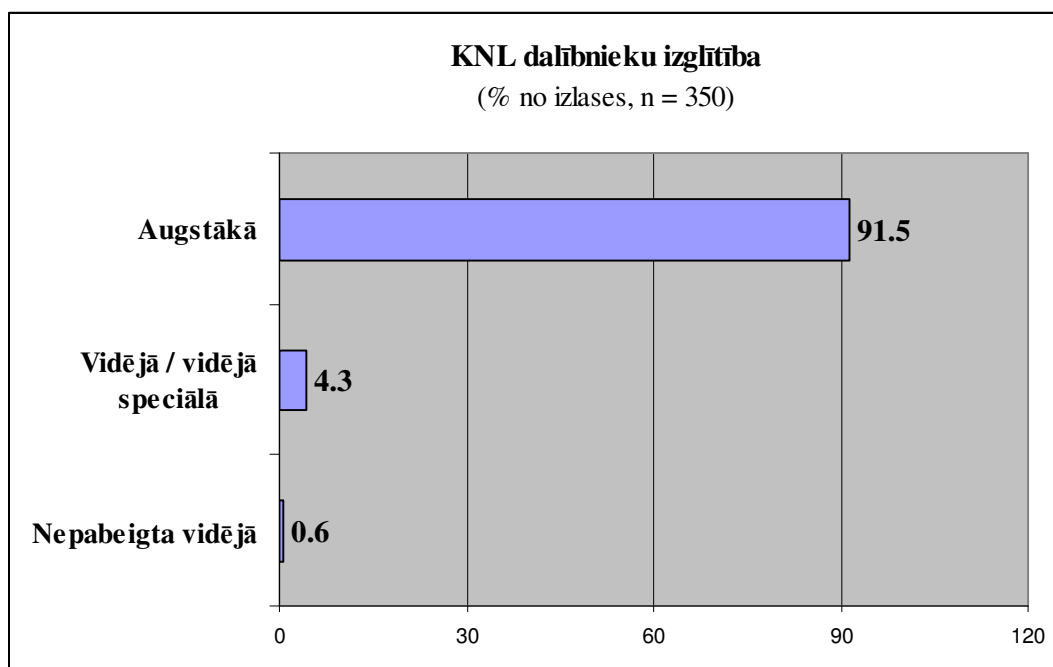
Skatoties diagrammā uz KNL dalībnieku etnisko piederību, jāatzīst, ka proporcija nekādā veidā neatspoguļo reālo situāciju valstī. Šajā kontekstā gan jāpiebilst, ka nereti cittautiešu dalība KNL raidījumos ir tieši atkarīga no šo cilvēku latviešu kā valsts valodas zināšanām, kas var izrādīties šķērslis pat vislabākajiem nodomiem, jo līdz šim raidījuma koncepcija paredz diskusijas norisi vienā valodā, proti valsts valodā. Kā liecina dati publicēti 2005.gada pētījumā par rīcībspēju Latvijas reģionos, Rīgā latviešu valodas zināšanas cittautiešu vidū ir 49%.⁴⁰

³⁹ Apkopojā Keire, I. Pārmaiņas Latvijā 1990-2005. Statistikas datu apkopojums. Sk. internetā (2006.18.01) <http://www.politika.lv/index.php?id=111237&lang=lv#vecgr>

⁴⁰ Pārskats par tautas attīstību 204/2005: Rīcībspēja reģionos. Rīga: ANO attīstības programma, LU Sociālo un politisko pētījumu institūts, 2005.33.lpp.

2.2.5 Diskusijas dalībnieku izglītības līmenis

Lai gan izglītības līmeņa rādītājs nav noteicošais faktors, lai spriestu par kāda cilvēka kompetenci vienā vai otrā jautājumā, tomēr tas nenoliedzami norāda, ka bez praktiskās pieredzes ir arī teorētiskas zināšanas. Tā kā KNL studijā apspriežamie jautājumi visbiežāk tiek diskutēti, analizēti nākotnes formā, tad iespējamo rīcības modeļu un notikumu gaitas attīstības prognozēšanā padziļinātas zināšanas attiecīgajā nozarē ir noderīgas.

Attēls Nr.10

Informācija par ikviena KNL dalībnieka izglītības līmeni nav publiski pieejama, tāpēc dati apkopoti no mazākas izlases. Tomēr uzskatāmi ir redzama tendence, ka no visiem KNL dalībniekiem, neraugoties uz viņu statusu diskusijā (valsts varas pārstāvis, teorētiķis, praktiķis, u.c), ir cilvēki ar augstāko izglītību. Tikai 5% ir ar vidējo vai vidējo speciālo izglītību.

Latvijā pēdējo gadu laikā ir izteikta tendence augstskolu studentu skaitam palielināties, un kopš 2000. gada tas ir palielinājies par 77% un sasniedzis 131 tūkstoti, kad augstskolu studentu skaits uz 100 000 iedzīvotājiem ir kļuvis viens no lielākajiem ES dalībvalstīs⁴¹. Tomēr pēc 2000.gada tautskaites datiem atzīts, ka valstī 34,9% iedzīvotāju vecāki par 15 gadiem ir ar nepabeigtu vidējo izglītību⁴², bet raidījuma KNL dalībnieku vidū šo divu gadu laikā šādi ir bijuši tikai 2 cilvēki.

2.2.6 Diskusijas dalībnieku ģeogrāfiskā piederība

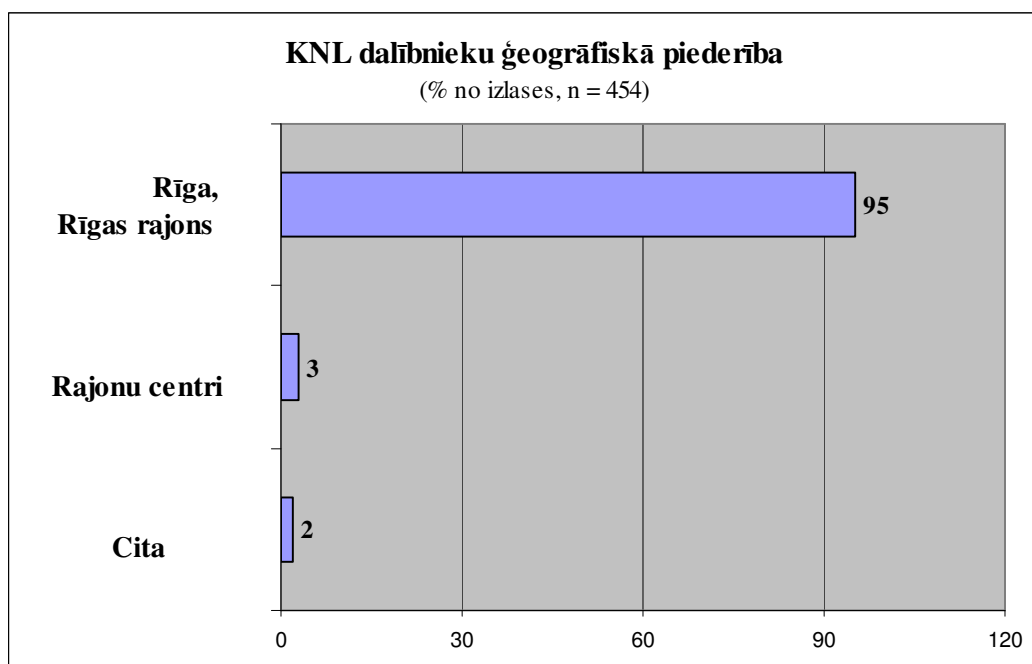
Lai gan ikdienas dzīves aktualitātes būtiski iespaido cilvēka un vietas attiecības, piederības izjūta ir viens no nozīmīgākajiem identitātes rādītājiem. Raidījuma KNL uzstādījums zināmā mērā jau ietverts tā nosaukumā, proti, rast atbildes uz jautājumiem, kas attiecas uz visu valsti. Ņemot vērā, ka šobrīd vairāk nekā puse Latvijas iekšzemes kopprodukta veidojas Rīgā, nav mazinājusies ienākumu nevienlīdzība starp pilsētu un lauku iedzīvotājiem, ir pieaugusi mājsaimniecību rīcībā esošo ienākumu diferenciācija reģionu starpā, sevišķi starp Rīgu un pārējiem reģioniem⁴³, tad arī dzīvojamajiem Latvijā apdzīvotajiem vietu pārstāvjiem ir dažāds skatījums par valstī svarīgām norisēm.

Attiecībā uz dalībnieku loku un viņu ģeogrāfisko piederību jeb pārstāvniecību raidījumā, jāatzīst, ka analizētā perioda laikā dominējošā ir galvaspilsēta. Kā redzams diagrammā, tad tikai 5% no visiem aicinātajiem dalībniekiem ir citu Latvijas rajonu un apdzīvotajiem vietu pārstāvji.

⁴¹ Pārskats par tautas attīstību 204/2005: Rīcībspēja reģionos. Rīga: ANO attīstības programma, LU Sociālo un politisko pētījumu institūts, 2005. 127.lpp.

⁴² *Latvijas 2000. gada tautas skaitīšanas rezultāti: Statistikas datu krājums*. Rīga: Latvijas Republikas Centrālā statistikas pārvalde, 2002. 288 lpp.

⁴³ Pārskats par tautas attīstību 204/2005: Rīcībspēja reģionos. 129.lpp.

Attēls Nr.11

Kā liecina statistikas dati par 2004.gadu, tad gada beigās Latvijā 67,8% iedzīvotāji dzīvo pilsētās, kas nozīmē, ka atlikušie 32,2% iedzīvotāju dzīvo laukos⁴⁴. Salīdzinot šos datus ar raidījuma KNL dalībnieku statistiku, tad jāsecina, ka lauku cilvēki raidījumā ir pārstāvēti ļoti minimāli. To pašu varētu teikt arī par Latvijas rajonu centru pārstāvjiem, jo pēc statistikas datiem 2004.gada nogalē valstī 47,4% Latvijas iedzīvotāji dzīvo pilsētās ar vairāk nekā 40 tūkstošiem iedzīvotāju⁴⁵. Latvijas galvaspilsētā dzīvo tikai aptuveni 40% visas valsts iedzīvotāju- šeit vietā atcerēties principu, ka Rīga vēl nav visa Latvija.

⁴⁴ Apkopoja Keire, I. Pārmaiņas Latvijā 1990-2005. Statistikas datu apkopojums. Sk. internetā (2006.18.01) <http://www.politika.lv/index.php?id=111237&lang=lv#vecgr>

⁴⁵ Pārskats par tautas attīstību 204/2005: Rīcībspēja reģionos. Rīga: ANO attīstības programma, LU Sociālo un politisko pētījumu institūts, 2005.142.lpp.

2.3 Tematika

LTV raidījuma “Kas notiek Latvijā?” nosaukumā ietvertais jautājums jeb uzstādījums jau zināmā mērā pasaka to, ka raidījumā aplūkotās tēmas ir visā valstī aktuālas un attiecas ne tikai uz galvaspilsētas iedzīvotājiem.

Kā apgalvo raidījuma vadītājs, žurnālists Jānis Domburs: „Raidījuma tēmas izvēlos un nosaku reaģējot uz aktualitāti, tai radot paplašinātu kontekstu. Mērķtiecīgi balansēju t.s. ‘tīri’ politiskas un nozaru tēmas, t.sk. tiesiskā, ekonomiskā u.c. virzienos, protams, vērojot arī citu raidījumu saturisko kontekstu.” Šeit apstiprinās teorētiskajā daļā aprakstītais fenomens par to, ka mediju dienaskārtības un ziņu atlase ir savstarpēji saistīti. Tā kā raidījums LTV ēterā ir jau vairākus gadus, tad aplūkojamo tēmu kontekstā, būtisks aspekts ir arī tēmu turpinājumi, kad viena tēma KNL studijā tiek aplūkota vairākkārt-nereti pat tikai ar pāris nedēļu intervālu.

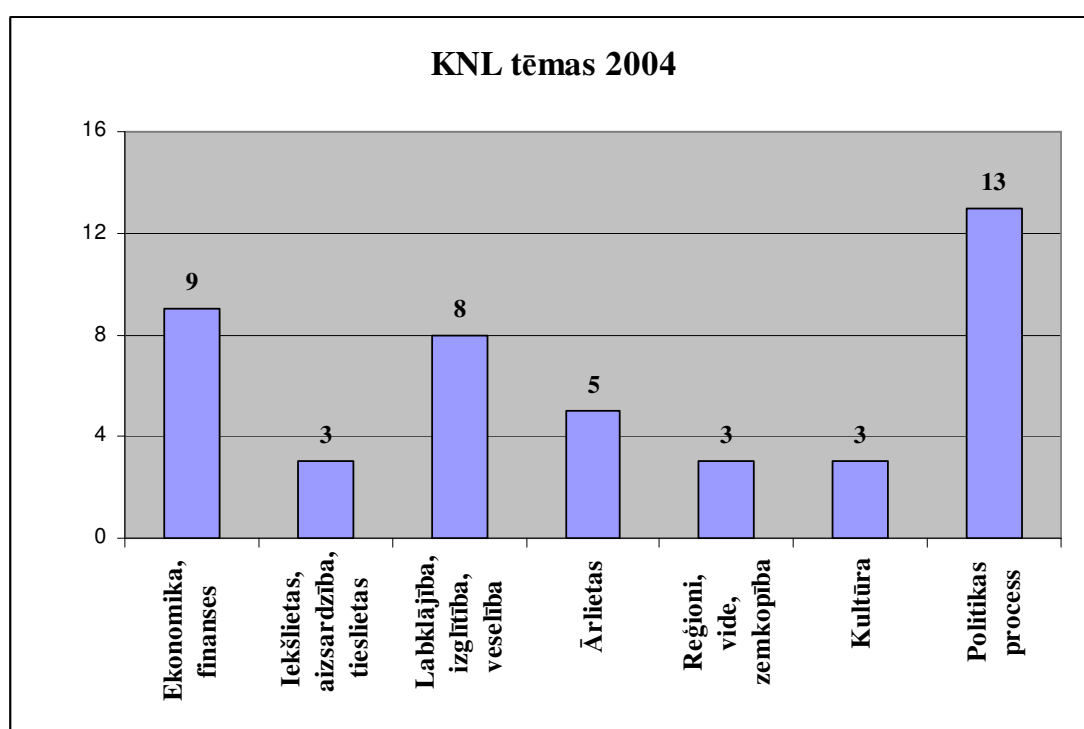
Sākotnējā raidījuma koncepcijā minēts, ka attiecībā uz raidījuma saturu tiks aplūkots visplašākais tēmu loks, proti: varas struktūras, likumība, ekonomika un business, sociālā sfēra, zinātne, ārpolitika, nacionālās, paaudžu u.c. attiecības, utjpr., ietverot tiesiskos, ekonomiskos un cilvēciskos aspektus. Pamatprincips veidojas attiecīgi: notikums + vispārinājums+ priekšvēsture + teorija un prakse.⁴⁶

Zemāk redzamajās diagrammās (attēli Nr.12, Nr.13 un Nr.14) attēlots KNL 85 raidījumu tematiskais sadalījums attiecīgi 2004. un 2005.gadā, kā arī apkopojums par šo 2 gadu periodu. Tematiskais diskusiju dalījums radīts par pamatu ņemot valstī un sabiedrībā svarīgās jomas, grupējot savstarpēji saistītas nozares:

- Ekonomika, finanses
- Iekšlietas, aizsardzība, tieslietas
- Labklājība, izglītība, veselība
- Ārlietas
- Reģioni, vide, zemkopība
- Kultūra
- Politikas process

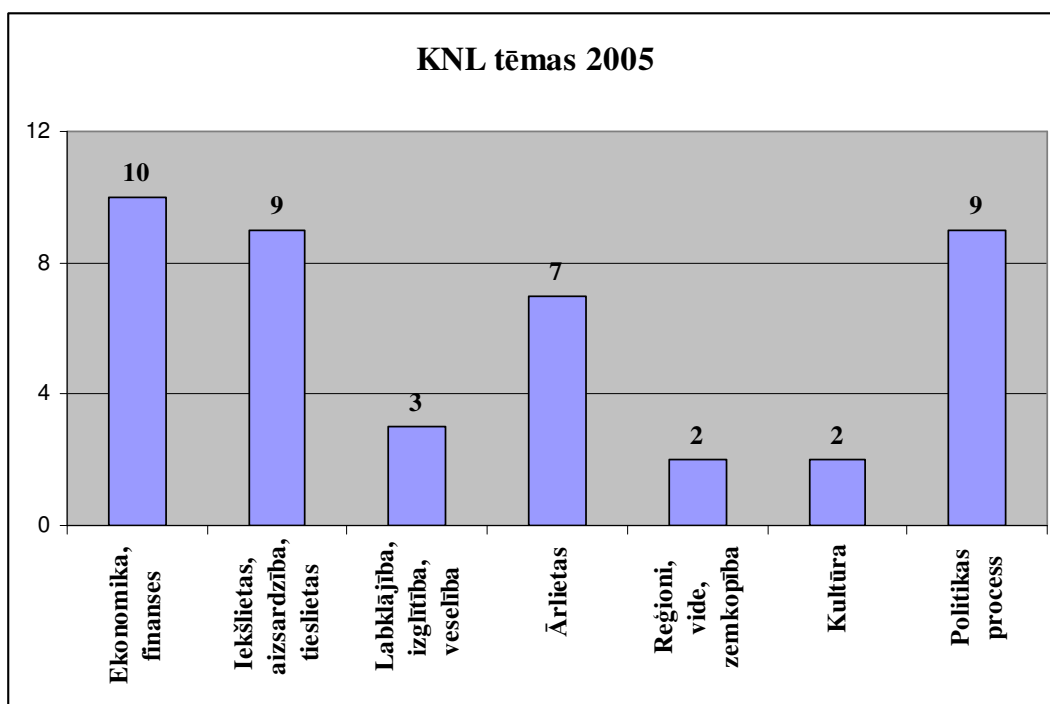
⁴⁶ Domburs, Jānis. *Koncepts tiešraides sabiedrisko debašu projektam*. 02.04.2001

2004.gadā no pavisam 43 raidījumiem, teju trešdaļa, proti, 13 raidījumi bija veltīti tematikai, kas saistās ar pašu politikas procesu, kas sevī ietver partiju savstarpējās attiecības, koalīcijas un opozīcijas aktivitātes, jaunas valdības veidošanu utml. Otrajā vietā ar 9 raidījumiem- ekonomika un finanses (piem., ES fondi- 18.02.2004 vai 16.10.2004, trešā mobilā operatora licences izsole- 08.12.2004). Visbeidzot trešā vieta ar 8 raidījumiem - raidījumiem, kas aplūko labklājības, izglītības un veselības tematiku (izglītība- 18.08.2004, veselības aprūpe- 22.09.2004 vai 27.10.2004).

Attēls Nr.12

Atšķirībā no 2004.gada, 2005.gada 42 raidījumu tematiskais sadalījums ir: pirmajā vietā ar 10 raidījumiem ierindojas ekonomika un finanses, otro vietu, tikai nedaudz atpaliekot no pirmās, ar 9 raidījumiem ieņem divas raidījumu tēmu kategorijas, proti, iekšlietas, aizsardzība, tieslietas, kā arī politikas process, kas iepriekšējā gadā bija līderis raidījuma tematikas ziņā. Un trešā vietā ar 7 raidījumiem - ārlietām veltītās diskusijas tiešajā ēterā. Ar pārējo raidījuma tematikas sadalījumu 2005.gadā var iepazīties attēlā Nr. 13.

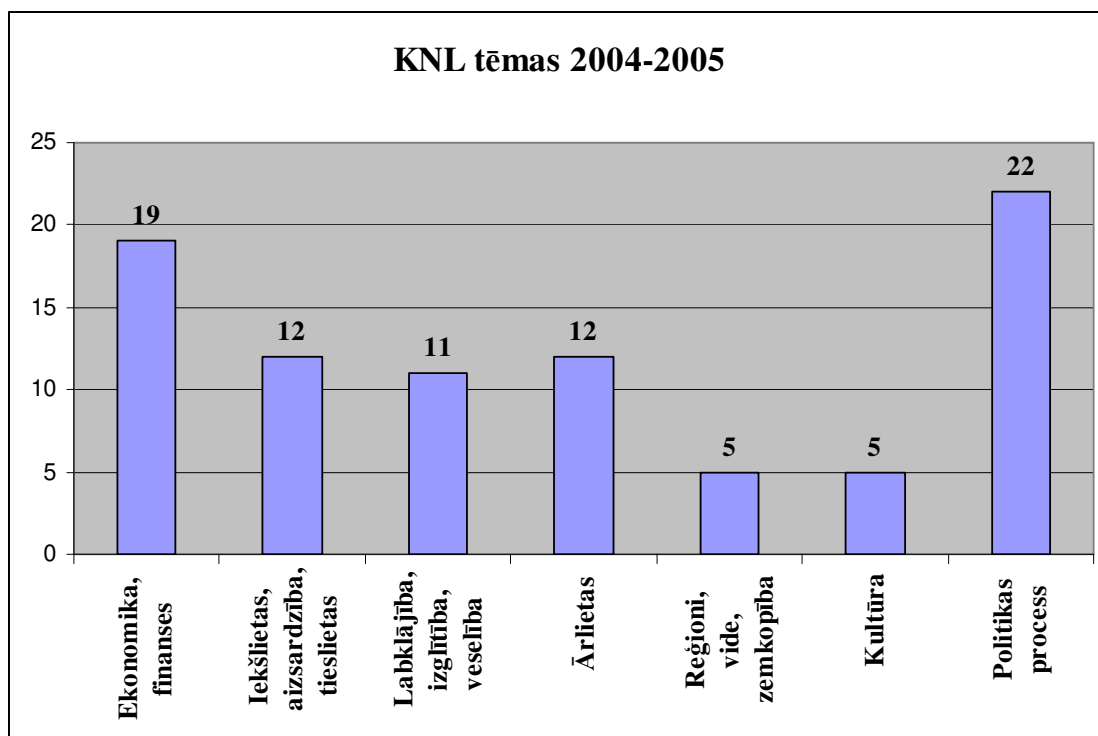

Attēls Nr.13

Apkopojot datus par raidījumā KNL divu gadu laikā apskatītajām tēmām (attēls Nr.14), redzams, ka kopsummā no 85 raidījumiem pirmā vieta ar 22 trešdienām ir diskusijām, kas veltītas politikas procesam.

Otrajā vietā ar 19 diskusijām raidījuma divu sezonu laikā ir ekonomikas un finansu jomai veltītas diskusijas, visbeidzot trešo vietu- ar 12 raidījumiem daļa raidījumi veltīti ārlietām, kā arī iekšlietām, aizsardzībai, tieslietām.

Vismazāko uzmanību no raidījuma veidotāja puses izpelnījušies iespējami raidījumi par kultūras un reģionu, vides, zemkopības tematiku, kas divu gadu laikā bijuši tikai 5 katrā tēmu kategorijā.

Attēls Nr.14

Rezultātā jāsecina, ka raidījumā nav sabalansēts apskatāmo tēmu loks, proti, ir atsevišķas tēmas, kas nonāk KNL ēterā izteikti vairāk kā citas, piemēram, kultūras vai reģionālie jautājumi, kas pēc savas būtības nav mazsvarīgāki vai mazāk saistoši Latvijas sabiedrības iedzīvotājiem. Lai gan raidījuma tematika, protams, ir tieši atkarīga no sabiedrības un politiskās dienaskārtības, tomēr no datu analīzes izriet secinājums, ka tēmu atlasei jāvelta vairāk uzmanības un, nolūkā izvairīties no tēmu disproporcijas raidījumā, reizēm nevis jāseko jau pastāvošajai dienaskārtībai, bet tajā jāievieš jaunas tēmas, jautājumi, aspekti. Līdz šim raidījums KNL ir sevi auditorijai pierādījis un izpelnījies gana stabilu tās uzticību, kas zināmā mērā dod iespēju gatavojot raidījumus operēt ar citām tēmām, ne tikai tam, kas jau ir laikrakstu pirmajās lappusēs.

2.3.1. Sabiedrībai svarīgākās problēmas

Tirgus un sociālo pētījumu centrs "Latvijas fakti" 2006.gada februārī veica pētījumu par sabiedrībai svarīgākajām problēmām. Aptaujā pēc stratificētās nejaušības principa tika iekļauti 1002 Latvijas Republikas pastāvīgie iedzīvotāji vecumā no 18-74 gadiem. Stratifikācija balstījās uz divām galvenajām pazīmēm, proti, ģeogrāfiskās un nacionālās piederības. Izlases aprēķina pamatā bija jaunākie statistikas dati par Latvijas Republikas iedzīvotājiem. Aptauju veica izmantojot tiešās (personīgās) intervēšanas metodi respondentu dzīves vietās. Dzīvesvietu atlasē, savukārt tika izmantota nejaušā maršruta metode. Visbeidzot- intervēšanā tika iesaistīti pavisam 63 „Latvijas Faktu” intervētāji, kas šo darbu veica laika posmā no š.g. 11. līdz 20. februārim.

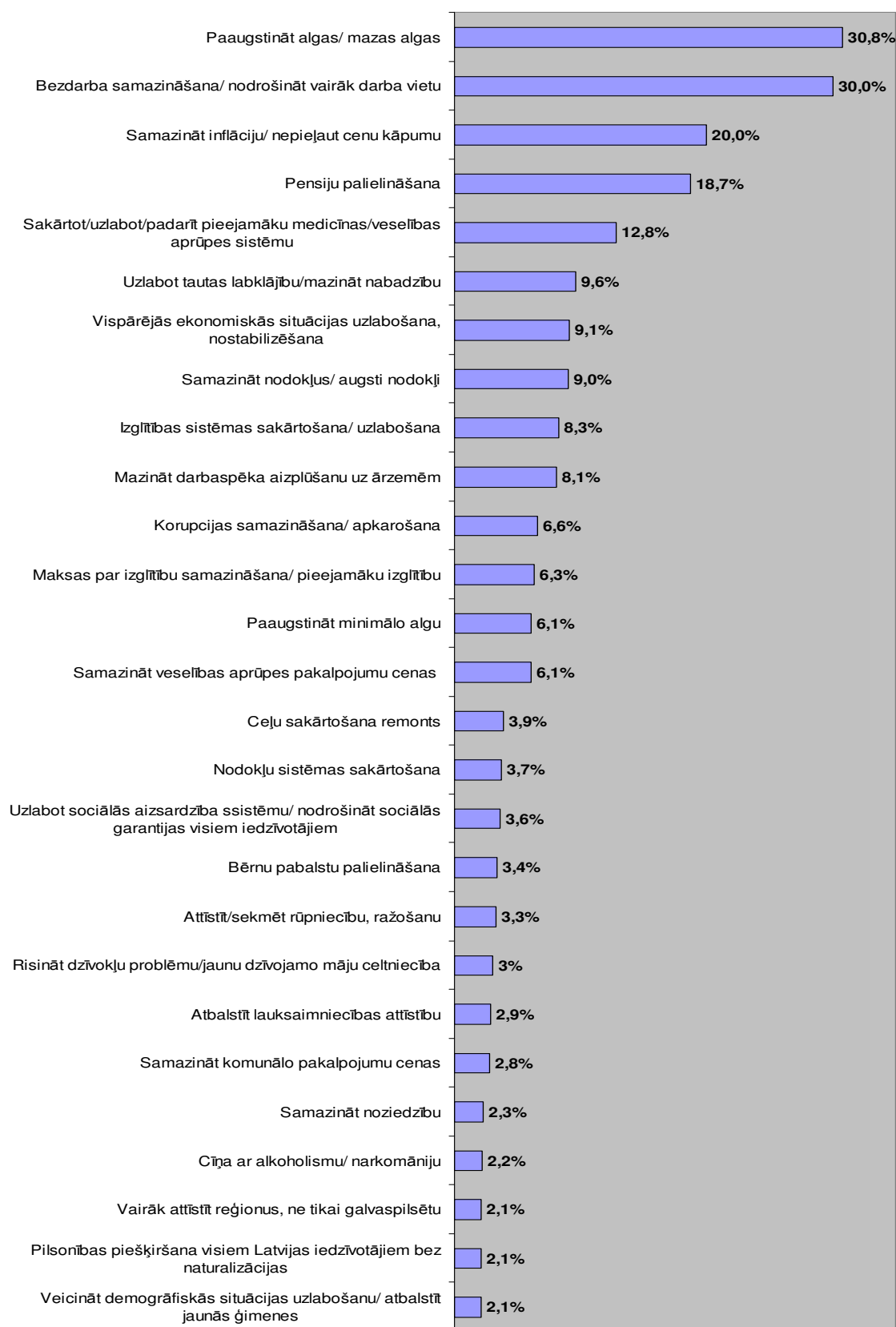
Galvenie secinājumi pēc aptaujas rezultātā iegūto datu apkopošanas attiecībā par aktuālākajām problēmām Latvijā, proti, ko Latvijas valdībai būtu jārisina kā pirmās (attēls Nr.15), ir:

- Visaktuālākais Latvijas sabiedrībai ir algu jautājums (30,8%) un citi sociāli ekonomiskie jautājumu.
- Lai gan nekas fundamentāli atšķirīgs salīdzinājumā ar citiem gadiem nav mainījies, sociālo problēmu bloks parādās arvien vairāk.
- 90-to gadu sākumā aktuālas bija nedaudz citas tēmas - komunālie maksājumi, kas nemitīgi pieaug, bezdarbs, kas aktuāls ir vienmēr (izņemot pašus bezdarbniekus).
- Zemo algu problēma izriet no inflācijas, mēģinot savienot dzīvošanas izmaksas ar vēlmēm. Valsts mērogā svarīgākie jautājumi saistīti arī ar infrastruktūras uzlabošanu.⁴⁷

⁴⁷ Eksperti: Sabiedrībai un politiķiem ir pretēji uzskati par aktuālajām problēmām. „Latvijas Fakti” Sk. internetā (08.04.2006) <http://www.delfi.lv/archive/article.php?id=14116975>

LTV raidījuma “Kas notiek?” tēmas un dalībnieki: saistība ar sabiedrības interesēm

VISBIEŽĀK MINĒTĀS ATBILDES (minēja vismaz 20 resp.)

- Rīgā svarīgs ir mājokļu jautājumus (jau no iepriekšējā domes sasaukuma), drošība, pēdējos gados arī komunālo pakalpojumu augstās cenas un zaļās zonas saglabāšana (pēdējais vairāk aktualizēts masu mediju ietekmē).
- Sabiedriskā doma ir patiešām viegli manipulējama atkarībā no problēmas risinājumā iesaistīto pušu ieinteresētības.
- Politiskā vara daļēji risina šos jautājumus, tomēr ne vienmēr. Piemēram, politiķi nesaka atklāti par pasākumu kompleksu inflācijas samazināšanai, jo ir normāli cilvēki, kas priekšvēlēšanu laikā risina tās problēmas, kuras iespējams atrisināt. Tas ir – putnu gripa, čekas maisu atvēršana vai neatvēršana, azartspēļu ierobežošana, erotisko pakalpojumu aizliegšana utt.⁴⁸

Salīdzinot „Latvijas Faktu” pētījuma rezultātā iegūtos datus ar raidījumā KNL aplūkoto tēmu un problēmu loku, jāatzīst, ka labklājības un sociālā bloka raidījumu īpatsvars kopējā 2005. gada raidījumu skaitā ir izteikta mazākumā attiecībā pret aptaujas rezultātā konstatēto sabiedrības interesi un aktuālajiem problēmjaudājumiem saistītiem ar algām, bezdarbu, inflāciju, cenām- labklājību kopumā.

Tie jautājumi, kas 2005. gadā KNL raidījumos visvairāk ir apskatīti, proti, ekonomika, finanses, politikas process, kā arī iekšlietas, aizsardzība, tieslietas- sabiedrības aktuālo problēmjaudājumu lokā šīs lietas atspoguļojas minimāli, principā tikai kontekstā joprojām ar iedzīvotāju labklājības nodrošināšanu.

⁴⁸ Eksperti: Sabiedrībai un politiķiem ir pretēji uzskati par aktuālajām problēmām. „Latvijas Fakti” Sk. internetā (08.04.2006) <http://www.delfi.lv/archive/article.php?id=14116975>

2.4 Gadījuma analīze

Tā kā raidījums „Kas notiek Latvijā?” līdz šim sevi pozicionē kā vienu no ietekmīgiem mediju, sabiedrības arī politiskās dienaskārtības veidotājiem, tad veikta gadījuma analīze nolūkā izziņāt reālo situāciju attiecībā uz KNL kā dienaskārtības veidotāju un tā attiecību ar sabiedrības un citu mediju dienaskārtību.

Analizējamais raidījums atlasīts par pamatu ņemot „Latvijas Faktu” veiktās aptaujas rezultātus, proti, raidījums par skatītājiem visaktuālāko problēmu- darba samaksu. Šī tēma tika aplūkota 2005. gada 5. oktobra KNL raidījumā. Analizējot raidījumu primāri uzmanība tika pievērsta tēmas ietvaros aplūkotajiem jautājumiem, dažādiem problēmas aspektiem.

Gadījuma analīzes ietvaros veikta arī dzan trīs Latvijas nacionālo dienas laikrakstu, proti, „Diena”, „Neatkarīgā Rīta Avīze” un „Latvijas Avīze”, kontentanalīze laika posmā no 2005.gada 26. septembra līdz 15.oktobrim. Minēto preses izdevumu izvēli noteica fakts, ka tie pārstāv Top 5 lasītākos nacionālos dienas laikrakstu pēc viena numura vidējās auditorijas.⁴⁹

2.4.1 Laikrakstu kontentanalīze

Kā tas iepriekš jau minēts, analizēti tika 3 nacionāli Latvijas dienas laikraksti „Diena”, „Neatkarīgā Rīta Avīze” un „Latvijas Avīze”. Laika periods publikāciju analizēšanai izvēlēts attiecīgi vienu nedēļu pirms un vienu nedēļu pēc 5.oktobra (2005) KNL raidījuma- no 26.septembra līdz 15.oktobrim, 18 katra laikraksta numuri. Sākotnēji pēc atslēgas vārda ‘alga’ (visos tā locījumos) atlasītas publikācijas- kopā 67. Analizējot atlasīto publikāciju saturu, tās tematiski sargrupētas kategorijās. Iegūtās publikāciju kategorijas ir: budžets/ekonomika, algas/nabadzība, streiki/akcijas un darbaspēka trūkums/darbs ārzemēs.

⁴⁹ Preses auditorijas pētījuma 2005.gada rudens rezultāti. TNS Latvia. Sk. internetā (01.05.2006) <http://www.tns.lv/?lang=lv&fullarticle=true&category=showuid&id=2287>

Zemāk redzamajā tabulā ir apkopojums par kopējo publikāciju skaitu šajā periodā un to tematisko sadalījumu:

	Budžets/ ekonomika	Algas/ nabadzība	Streiki/ akcijas	Darbaspēka trūkums/ darbs ārzemēs
„Diena”	9	4	2	5
„Neatkarīgā Rīta Avīze”	3	11	5	5
„Latvijas Avīze”	4	11	6	2
KOPĀ:	16	26	13	12

Tabula Nr.2

Kā redzams, lielākais vairums no kopējā publikāciju skaita šajos laikrakstos ir bijuši raksti, intervijas, komentāri vai ziņas par algu apmēru valstī un valdošo nabadzības līmeni, šajā kategorijā pavisam kopā attiecīgajos preses izdevumos bijušas 26 publikācijas. Nākamajā pozīcijā pēc skaita ir publikācijas, kas algu jautājumu apskatījušas caur valsts budžeta un ekonomikas prizmu.

	Budžets/ ekonomika	Algas/ nabadzība	Streiki/ akcijas	Darbaspēka trūkums/ darbs ārzemēs
Pirmā lapaspuse	6			
Komentāri, viedokļi	2	7	4	3
Latvijas Ziņas (3-8lpp)	6 + 2*	13+6*	7+2*	6+3*

Tabula Nr. 3

* Pārpublicētas īs-ziņas no ziņu aģentūrām LETA un/vai BNS.

No augstāk redzamās tabulas Nr.3 ir iespējams secināt, ka analizēto laikrakstu publikāciju skaits pēc tematiskās kategorijas vēl nenorāda uz to, kādu nozīmību redakcija veltījusi jautājumam, attiecīgi izvēloties publikācijas pozicionējumu preses izdevumā. Iepriekš noskaidrojās, ka pēc skaita visvairāk publikāciju ir bijis veltīts jautājumam par algu apmēru un nabadzības līmeni valstī, taču šobrīd secinām, ka uz pirmajām laikraksta lapām analizētajā laika posmā biežāk ir nonākušas publikācijas par algām no valsts budžeta un ekonomisko procesu redzespunkta.

Tā zināmā mērā ir likumsakarība, jo šis laiks sakrīt ar valsts nākamā budžeta projekta izveidi, kas neapšaubāmi ir sabiedrībai svarīgs temats ne vien no algas viedokļa vien. Tajā pat laikā jāatzīst, ka jau minētā publikāciju kategorijas par algām un nabadzību nav atstāta arī absolūti bez uzmanības, jo kā liecina apkopotie dati- tā no tematiskajām kategorijām ir pirmajā vietā laikraksta komentāros un viedokļu sadaļā, kas arī dzan nav mazsvarīgi.

▪ **Preses publikācijas pirms KNL raidījuma trešdienā, 5.oktobrī 2005.**

Analizējot sīkāk to, cik un kādas publikācijas attiecīgajos preses izdevumos ir bijis nedēļu pirms raidījuma KNL diskusijas 5. oktobrī, iegūti sekojoši dati:

	Budžets/ ekonomika	Algas/ nabadzība	Streiki/ akcijas	Darbspēka trūkums/ darbs ārzemēs
„Diena”	6	1	2	4
„Neatkarīgā Rīta Avīze”	2	6	3	2
„Latvijas Avīze”	2	9	3	1
KOPĀ:	10	16	8	7

Tabula Nr.4

Lai gan, protams, tas ir bijis atšķirīgi dažādos preses izdevumos, tomēr tabulā augstāk redzams, ka nedēļu pirms raidījuma visvairāk publikāciju bijis tieši par algu un nabadzības jautājumiem. Šajās publikācijās visbiežāk izskan atslēgas vārdi jeb termini: minimālā alga, iztikas minimālais grozs, vienota darba algu sistēma, atalgojuma pieaugums, pabalsti, minimālā pensija, algas pielikums, ārvalstu pieredze.

Tālāk nākošajā tabulā (sk. tabulu Nr.5), savukārt, redzams, ka lielākā uzmanība no preses izdevēju puses ir bijusi pievērsta algu jautājumam kontekstā ar jauno budžeta projektu un ekonomiskiem procesiem valstī. To apliecina kopā 5 publikācijas pirmajā laikrakstu lapaspusē jeb uz vāka, kas neapšaubāmi atspoguļo redakcijas nostāju par jautājuma nozīmību sabiedrības un politiskajā dienaskārtībā.

LTV raidījuma “Kas notiek?” tēmas un dalībnieki: saistība ar sabiedrības interesēm

Par algām kopumā un nabadzības līmeni valstī ir bijis skaitliski vairāk publikāciju, tomēr tās laikrakstā pozicionētas sadaļā pie Latvijas ziņām, kas ir sākot no 3.lpp, līdz pat 8.lpp, atkarībā no laikraksta.

	Budžets/ ekonomika	Algas/ nabadzība	Streiki/ akcijas	Darbaspēka trūkums/ darbs ārzemēs
Pirmā lapaspuse	5			
Komentāri, viedokļi	1	3	2	1
Latvijas Ziņas (3-8lpp)	3+ 1*	10+4*	4 + 2*	3+ 3*

Tabula Nr.5

* Pārpublicētas īs-ziņas no ziņu aģentūrām LETA un/vai BNS.

2.4.2 KNL raidījums: 5.oktobris, 2005.

Konkrētais KNL diskusiju raidījums tapis pateicoties pirms pāris dienām valstī notikušajam piketam, ko iniciēja arodbiedrības cīņā par zemo darba samaksu un augsto nabadzības līmeni valstī. Tāpat arī publiski jau izskanējusi bija informācija par gaidāmu pedagogu streiku, ja netiks apmierinātas viņu prasības attiecībā uz darba samaksu.

„Diskusiju raidījuma “Kas notiek Latvijā?” šīvakara temats ir arodbiedrību līdzšinējās un paredzamās turpmākās protesta akcijas un tajās izteiktās prasības, kā arī valsts politika attiecībā uz darba samaksu. Vienlaikus, uz šī fona, kontekstā ar tūkstošiem darbinieku, kuri no Latvijas dodas strādāt uz Īriju un citām valstīm, apspriežams ir arī plašāks jautājums ir par darbaspēka politiku un nabadzību valstī. Arodbiedrību pamatprasības saistās ar minimālās algas, iztikas minimuma un neapliekamā minimuma likmēm, kas, savukārt, saistās ar darbaspēka resursiem un kvalitāti vairākās nozarēs. Jautājumi politiķiem ir gan par tikko Saeimā izskatīšanai nodoto 2006.gada valsts budžeta projektu, ko jau rīt paredz akceptēt pirmajā lasījumā, gan par valsts politikas principiem, kas nesaistās tikai ar viena gada budžeta skaitļiem, bet ar ilgtermiņa plāniem un ideoloģiju nodokļu sistēmā, sociālajā politikā un citās saistītās sfērās.”⁵⁰

⁵⁰Domburs, J. 'Kas notiek Latvijā?' šovakar – par arodbiedrību prasībām un protestiem. 5. oktobris 2005. Sk. internetā (02.05.2006) www.delfi.lv

Tā iepriekšējā vakarā, kā ierasts interneta portālā Delfi, raidījuma autors, vadītājs J.Domburs pieteicis kārtējo trešdienas diskusiju. Kā diskusijas dalībnieki aicināti: trīs arodbiedrību – izglītības darbinieku, industriālo nozaru un sadzīves pakalpojumu arodbiedrības vadītāji **Astrīda Harbacēviča**, **Rita Pfeifere** un **Juris Kalniņš**, četru valdošās koalīcijas Saeimas frakciju deputāti – **Atis Slakteris** (TP), **Kārlis Šadurskis** (JL), **Augusts Brigmanis** (ZZS) un **Jevgenija Stalidzāne** (LPP), kā arī darbā iekārtošanas aģentūras “BBD.LV” direktors **Edgars Zellis**.

Dalībnieku sastāvs apliecina to, ka sarunas gaitā liels uzsvars tiks likts uz arodbiedrību aktivitātēm saistībā ar zemo algu līmeni un nabadzību valstī, kā arī valsts politiku un nākamā budžeta projektu. Raidījums, kopumā nepilnu pusotru stundu garš-diskusiju sākot tika demonstrēts video fragments par notikumiem Doma laukumā, proti, pret nabadzību vērsts pikets Doma laukumā. Video fragmentā iekļautie iedzīvotāju viedokļi par situāciju valstī, zināmā mērā aizstāja vēl vienu dalībnieku studijā, kas šī pētnieciskā darba ietvaros tiek klasificēs kā ‘tautas balss’.

Lai gan pirmais jautājums, uzsākot diskusiju ir adresēts arodbiedrības pārstāvjiem un attiecas uz viņu organizētajām aktivitātēm, tomēr raidījuma pirmais tēmas bloks, ja to tā var nosaukt ir par nākamā gada budžeta projektu un ekonomiskiem procesiem, tai skaitā inflāciju, nodokļu iekasēšanu. Šis tēmas aspekts vijās cauri visam raidījumam un jāatzīst, ka lielāko daļu diskusijas laika tika veltīt tieši budžeta un ekonomiskajam algu aspektam, kas ietver arī aplokšņu algas, jaunu nodokļu ieviešanu, inflāciju, nevis kā pieteikts iepriekš – arodbiedrību rosinātie streiki un protesta akcijas.

Zināma daļa laika diskusijā tika veltīta arīdzan algām, iztikas minimumam, vienotas darba samaksas sistēmas izveidei, nabadzībai, kā arī arvien izteiktākajai sabiedrības noslāņošanās attiecīgi nabadzīgajos un jaunbagātņiekos. Visbeidzot, kā trešo tēmas bloku jāmin darbaspēks un tā kustība, tendences un nākotnes prognozes.

Salīdzinājumā tēmu loku preses publikācijās nedēļu iepriekš, kad skaitliski vairāk bija publikācijas par algu jautājumiem un nabadzību, tomēr vairāk izceltas publikācijas par budžetu un ekonomiskajiem procesiem, līdzīgi arī KNL diskusijā, jo vairāk uzmanības veltīts aspektiem, kas saistās ar budžetu un ekonomiku.

No preses publikācijās aptvertajiem tēmas aspektiem raidījumā vismazāk laika tika veltīts apspriežot nabadzību, konkrētāk iztikas minimuma grozu, ārvalstu pieredzi, tāpat arī darbaspēka trūkumu, kā arī iespējamu nepieciešamību importēt darbaspēku no citām valstīm.

Kopumā jāsecina, ka raidījums, lai gan izvērties nedaudz citāds, kā iepriekš plānots, ka arī diskusijā netiek aplūkoti visi algu jautājuma iespējamie aspekti, tomēr tas kopumā atbilst preses izdevumu iepriekš radītai sabiedrības dienaskārtībai jeb izpratnei par algu problēmu valstī.

▪ **Preses publikācijas pēc KNL raidījuma trešdienā, 5.oktobrī 2005.**

Līdzīgi kā tas aprakstīts iepriekš, analizētas tika arī preses publikācijas minētajos preses izdevumos arī nedēļu pēc raidījuma KNL diskusijas ēterā. Zemāk redzamajā tabulā atspoguļots publikāciju skaits un sadalījums pa tematiskajām kategorijām.

	Budžets/ ekonomika	Algas/ nabadzība	Streiki/ akcijas	Darbaspēka trūkums/ darbs ārzemēs
„Diena”	3	3	0	1
„Neatkarīgā Rīta Avīze”	1	5	2	3
„Latvijas Avīze”	2	2	3	1
KOPĀ:	6	10	5	5

Tabula Nr.6

Arī pēc raidījuma nemainīga saglabājās tendence, ka analizētajos 3 dienas laikrakstos skaitliski visvairāk bijušas publikācijas par algu un nabadzības tematiku, kopā pavisam desmit. Otrs visvairāk apskatītais aspekts saistībā ar darba algām- budžets un ekonomiskie procesi valstī.

	Budžets/ ekonomika	Algas/ nabadzība	Streiki/ akcijas	Darbspēka trūkums/ darbs ārzemēs
Pirmā lapaspuse	1			
Komentāri, viedokļi	1	4	2	2
Latvijas Ziņas (3-8lpp)	3+ 1*	3+2*	3	3

Tabula Nr.7

* Pārpublicētas īs-ziņas no ziņu aģentūrām LETA un/vai BNS.

Nedēļu pēc raidījuma vairs ne tik bieži laikrakstu pirmās lapaspuses veltītas darba samaksai un ar to saistītiem jautājumiem, konkrētāk, nedēļas laikā tā ir tikai viena publikācija, kas joprojām par budžeta tēmu nokļuvusi uz laikraksta pirmā vāka. Komentētāji nemainīgi savu uzmanību joprojām velta algas un nabadzības tēmai, akcentu liekot uz tādiem jautājumiem kā arodbiedrību prasībām, algu samēriem valstī, kā arī ministru algu iesaldēšanai.

3. NOBEIGUMS

Ar žurnālistikas palīdzību mēs iegūstam informāciju par apkārtējo vidi un pasauli kopumā. Masu informācijas līdzekļu, kā arī žurnālistikas viena no funkcijām ir brīvas informācijas apmaiņas nodrošināšana, kas nosaka arī pilsoniskas sabiedrības pastāvēšanu. Žurnālistikas kultūras stāvoklis ir mainīgs lielums, jo ne visi žurnālistikas ziņojumi ir vienlīdz sociāli atzīti un pieņemti. Auditorija kļūst arvien izglītotāka, arvien iepazīst vidi, kurā eksistē, ir iemācījušies lasīt vēstījumus, kas ietverti masu medijos, tādējādi ir tendence kļūt aizdomīgākiem un ciniskākiem pret visu apkārt notiekošo.

Lai gan TV kā masu medijs pilnīgi noteikti spēj ietekmēt sabiedrisko domu, priekšstatus, izvirzot priekšplānā kādus notikumus, tēmas un citas attiecīgi atvirzot otrajā plānā, attiecīgi veidojot zināmu ietvaru, kas indivīdam ierobežo iespēju redzēt visu kopbildi- tomēr tas nemaina faktu, ka katra indivīdam un sabiedrībai kopumā ir savas intereses, kas nereti atšķiras no mediju radītā priekšstata un dienas kārtības.

Raidījums „Kas notiek Latvijā?” jau 5 gadu tiek demonstrēts Latvijas sabiedriskajā televīzijā, kas pēc visiem priekšrakstiem pārstāv visas sabiedrības intereses, pauž tai nodērogu un vērtīgu informāciju, kā arī nodrošina adekvātu reprezentāciju. KNL raidījums līdz šim ir iemantojis stabilu auditorijas uzmanību- atvērts ir jautājums vai tas tā ir paša raidījuma satura dēļ vai raidījuma autora un vadītāja harizmas un visnotaļ agresīvā, nedaudz izaicinošā diskusijas vadīšanas stila dēļ.

Kā šī bakalaura darba mērķis primāri ir izvirzīts uzstādījums analizēt nevis raidījuma formu vai diskusijas vadīšanas stilu, bet gan tieši saturu- aplūkotās tēmas un pieaicinātos dalībniekus, proti, kā tas sasauca ar Latvijas sabiedrību un tās interesēm.

„Tiesa, līdzīgi kā ar ziņu raidījumiem, „Kas notiek Latvijā?” šad tad iztrūkst ierindas pilsoņu viedokļa – to gan it kā aizstāj telefonaptauja, taču tā neveicina dialogu ar studijā sēdošajiem (vienīgi tad, ja kādreiz Domburs speciāli vērs diskusijas dalībnieku uzmanību uz to). No skatītajiem raidījumiem šķietis, ka Domburs šos ierindas cilvēkus dažreiz („tukšais krēsls”) cenšas aizvietot ar sabiedrībā populārām personām (visbiežāk – aktieriem), kuri tomēr ar savu runu nespēj turpināt diskusiju ar argumentiem un bieži

izjauc tās gaitu"⁵¹ Šis citāts apliecina vienu no sabiedrībā pastāvošiem viedokļiem, ka raidījuma KNL diskusijas dalībnieku kopējais profils vairāk atbilst kādas vienas sabiedrības sociālās grupas raksturojumam. Šo pieņēmumu pastiprina arī šī pētnieciskā darba secinājumi attiecībā uz raidījuma dalībniekiem, jo:

1) Raidījuma viesu vidū nedaudz vairāk kā puse ir bijuši valsts varas pārstāvji, no kuriem nelielā vairākumā bijušas amatpersonas, ne politiķi. Tomēr atsaucoties uz raidījuma sākotnējā koncepcijā minēto formulu, kas norādīja uz to, ka katrā raidījumā orientējoši tikai 3 vai 4 būtu attiecīgajā jomā atbildīgi cilvēki, kas no kopējā dalībnieku skaita studijā veidotu 1/3 no dalībnieku skaita- šobrīd vadoties pēc kopējiem rādītājiem, uz citu potenciāli iesaistīto dalībnieku rēķina studijā arvien biežāk vairākumā ir politiķi un amatpersonas.

2) Attiecībā uz KNL dalībnieku- politiķu pārstāvēto partiju dalījumu proporcijās pēc to ideoloģiskās identitātes, tas sakrīt ar šobrīd pie valsts varas esošo politisko spēku profilu, tomēr arī nozīmē to, ka ne visiem valstī pārstāvētajiem politiskajiem spēkiem, tai skaitā kreisi noskaņotajiem ir bijusi iespēja vienlīdz bieži ņemt dalību KNL diskusijās un paust savu nostāju.

3) Salīdzinot ar situāciju valstī, KNL diskusijās vērojama izteiktāka dzimumu disproporcija, kur sievietes šobrīd ir izteiktā mazākumā, kas nosaka to, ka vismaz pagaidām KNL ir vairāk maskulīna diskusija, un dzimumu līdztiesības aktivisti varētu paust savu satraukumu, ka raidījumā kā vienā no ietekmīgiem dienaskārtības veidotājiem, netiek proporcionāli pārstāvēts pretējā dzimuma viedoklis.

4) Runājot joprojām par maksimāli vairāku sociālo grupu pārstāvniecību raidījumā, jāatzīst, ka KNL, salīdzinot ar sabiedrības vecumgrupu proporcijām, netiek pietiekami pārstāvēti virs darbaspējas vecumgrupas iedzīvotāji.

5) Diskusijas dalībnieku etnisko piederības proporcija neatspoguļo reālo situāciju sabiedrībā. Lai gan šeit ir blakus faktors- valsts valodas zināšanas pietiekamā līmenī, lai uzstātos valsts televīzijā, tomēr ne- latviešu pārstāvniecība raidījumā ir bijusi nepamatoti maza.

⁵¹ Kubliņš, I. 'Kas notiek Latvijā?' – analīze vai šovs?. Sk.internetā (2004.9.11)
<http://www.delfi.lv/archive/article.php?id=9495654&categoryID=898102&ndate=1099882913>

6) Vairumā gadījumu par valstiski svarīgiem jautājumiem KNL studijā diskutē dalībnieki ar augstāko izglītību.

7) Visbeidzot- diskusijās, kas risina jautājumus par notiekošo visā Latvijā, pārāk maz tiek pārstāvēti Latvijas rajonu un lauku iedzīvotāji. Lai gan Rīga, protams, ir valsts administratīvais centrs, kurā tiek risināti praktiski visi valstiski svarīgie jautājumi utml., tomēr reģionālo pārstāvniecību studijā ir iespējams uzlabot, pieaicinot biežāk kā praktizētājus un/vai 'tautas balss' statusa dalībniekus.

Lai gan katrā no apskatāmajām tēmām ir citas darbojošās personas, kas arī lielā mērā nosaka dalībnieku atlasī diskusijai, tomēr atsevišķās diskusijas dalībnieku pozīcijās ir iespējamās alternatīvas, piemēram, privātā sektora, teorētiķu, vai tā sauktās „tautas balss” pārstāvju vidū. Pievēršot lielāku uzmanību dalībnieku dzimumam, vecumam vai ģeogrāfiskajai piederībai, raidījumam „Kas notiek Latvijā?” paveras iespēja iemantotu lielākas auditorijas daļas uzticību. Par atskaites punktu ņemot KNL sākotnējo koncepciju, kur pats J.Domburs devis novērtējumu, ka „interviju vai diskusiju raidījumos ir neliels dalībnieku loks, kas nepārstāv pietiekami dažādas interešu grupas”- lai gan stāvoklis kopš 2001.gada varētu būt uzlabojies, tomēr pēc iegūtajiem rezultātiem, pastāv risks, ka raidījums KNL varētu nokļūt līdzīgā kategorijā.

Attiecībā par raidījumā KNL aplūkotajām tēmām, Domburs ir izteicies: „Es gatavojos katram tematam ar mērķi apgūt un atklāt iespējami daudz informāciju un faktus, un iesaistīto pušu dažādus viedokļus, lai uz tā balstoties veiktu analīzi- gan pirms raidījuma, gan tā laikā. Man nav sava viedokļa uzstādot jautājumus, man ir, augstākais, šaubas vai versijas, kas balstītas uz minētiem faktiem un analīzi”. iespējams šis ir viens no iemesliem, kāpēc auditorija joprojām aktīvi atbalsta KNL diskusijas, tomēr analizējot informāciju par divu gadu laikā ēterā bijušiem raidījumiem un to tematiku, secinājums ir viens- tā nesakrīt ar auditorijas dienaskārtībā esošiem svarīgiem problēmjautājumiem. Šobrīd KNL radītā dienaskārtība attiecībā uz tematiku ir ciešāk saistīta ar citu mediju un politisko dienaskārtību, ko apstiprina arī dzian veiktā situācijas analīze. Apstiprinās iepriekš, teorētiskajā daļā atrunātā situācija, kad mediji turpina viens otra iesāktu dienaskārtību, kas šoreiz izteiktāka ir virzienā prese un tad seko KNL.

Šobrīd visnotaļ pamatoti var sacīt, ka viens no viedokļiem KNL raidījumiem pēdējā laikā varētu būt: par ierobežoto tēmu loku sēž studijā un diskutē bariņš kungu (vairākumā politiķi un amatpersonas), kas savu ikdienu vada Rīgas mūros un nereti tikai teorētiski spēj iztēloties, kas tad īsti reāli praksē notiek Latvijā (lasīt visā valstī, ne tikai Rīgā).

Žurnālistikā objektivitātes jēdzienu mēdz apzīmēt arī kā ‘ticamību’. Ticamību, savukārt, veido trīs objektivitātes faktori, proti, neitralitāte, kompetence un līdzsvars. Šie lielumi ir tieši iesaistīti arī raidījuma „Kas notiek Latvijā?” tiešā ētera diskusiju sagatavošanas procesā, proti, tematu un dalībnieku atlasē, diskusijas vadīšanā. Ja līdz šim auditorija ir spējusi novērtēt šo parādību klātesamību attiecībā uz diskusiju vadīšanu, tad tā arī novērtēs šo pašu principu izteiktāku piemērošanu attiecībā uz raidījumu satura sagatavošanu (temati, dalībnieku loks).

Tā kā raidījuma autors un vadītājs ir viena persona, žurnālists Jānis Domburs, tad lielākā atbildība šajā sakarā gulstas uz viņa pleciem.

4. SAĪSINĀJUMI

ANO	Apvienoto Nāciju organizācija
BNS	ziņu aģentūras nosaukums
ES	Eiropas Savienība
JL	„Jaunais laiks”
KNL	„Kas notiek Latvijā?”
LPP	Latvijas Pirmā partija
LTV	Latvijas Televīzija
TP	Tautas partija
TV	televīzija
ZZS	Zaļo un zemnieku savienība

5. IZMANTOTO AVOTU UN LITERATŪRAS SARAKSTS

1. 2004. un 2005.gada LTV1 raidījumu „Kas notiek Latvijā?” ieraksti.
2. 8. Saeimas vēlēšanu rezultāti. Centrālā Vēlēšanu komisija. Sk. internetā (2005.12.12) http://web.cvk.lv/pub/?doc_id=27934
3. Ādamsons, Airisa. Latvijas iedzīvotāji neuzticas partijām un valsts institūcijām, uzticas – medijiem. *Ziņu aģentūra LETA*. 2005. 20. febr.
4. Apkopojuma Keire, I. Pārmaiņas Latvijā 1990-2005. Statistikas datu apkopojums. Sk. internetā (2006.18.01) <http://www.politika.lv/index.php?id=111237&lang=lv#vecgr>
5. Baņķis, Kristaps. Tjarve prom- un tālāk? *Lauku Avīze*. 2002. 19. febr. Sk. internetā (3.03.06) www.leta.lv
6. Bardoel, Jo. Beyond Journalism. *European Journal of Communication*. 1996. 11(3). 283-299.p
7. *Darbaspēka apsekojuma galvenie rādītāji, 2004*: Statistikas biļetens. Rīga: Latvijas Republikas Centrālā statistikas pārvalde, 2005. 51 lpp.
8. Domburs, J. 'Kas notiek Latvijā?' šovakar – par arodbiedrību prasībām un protestiem. 5. oktobris 2005. Sk. internetā (02.05.2006) www.delfi.lv
9. Domburs, Jānis. Koncepts tiešraides sabiedrisko debašu projektam. 02.04.2001
10. Fiske, John. *Reading Television*. London: Routledge, 2003. 173 p.
11. *Iedzīvotāju izpratne un attieksme pret dzimumu līdztiesības jautājumiem: kvalitatīvais pētījums*. Rīga: SKDS. 2001. 433.lpp Sk. internetā (2005.12.12) <http://www.politika.lv/index.php?id=102767&lang=lv>
12. Indāns, I. Programmās – labējas politikas dominēšana. Sk. internetā (2005.12.12) <http://www.politika.lv/index.php?id=103959&lang=lv>
13. Jakovļeva, Ilze. Par gada labāko televīzijas raidījumu atzīts LTV raidījums "Imants Ziedonis, Vestards Šimkus. Atsauksmās" *Ziņu aģentūra LETA*. 2005. 20.maijs
14. Kārklīņa, Dace. *Latvijā valsts varai uzticas mazāk nekā vidēji ES*. Ziņu aģentūra LETA. 2006. 28. janv.
15. Kubliņš, I. 'Kas notiek Latvijā?' – analīze vai šovs?. Sk. internetā (2004.9.11) <http://www.delfi.lv/archive/article.php?id=9495654&categoryID=898102&ndate=1099882913>

16. *Latvijas 2000. gada tautas skaitīšanas rezultāti: Statistikas datu krājums*. Rīga: Latvijas Republikas Centrālā statistikas pārvalde, 2002. 288 lpp.
17. Littlejohn, Stephen W. *Theories of Human Communication*. 7th ed. Belmont: Wadsworth/Thomson Learning, 2002. 378 p.
18. Lowery, Shearon A., DeFleur, Melvin L. *Milestones in Mass Communication Research: Media Effects*. N.Y.: Longman Publishers USA. 1995. xv, 275.p.
19. LTV1 raidījuma „Kas notiek Latvijā?” darba materiālu arhīvs
20. Luhman, Niklas. *The reality of the mass media*. Cambridge: Polity Press, 2000. 154 p.
21. McQuail, Denis, Windahl, Sven. *Communication models for the study of mass communications*. 2nd ed. London, New York: Longman, Prentice Hall, 1993. 229.p
22. *Pārskats par tautas attīstību 204/2005: Rīcībspēja reģionos*. Rīga: ANO attīstības programma, LU Sociālo un politisko pētījumu institūts, 2005. 148. lpp. Sk internetā (2005.20.12) http://www.lu.lv/materiali/aktualitates/resursi/parskats_par_attistibu.pdf
23. Perse, Elizabeth M. *Media Effects and Society*. London: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers, 2001. 43 p.
24. Preses auditorijas pētījuma 2005.gada rudens rezultāti. TNS Latvia. Sk. internetā (01.05.2006) <http://www.tns.lv/?lang=lv&fullarticle=true&category=showuid&id=2287>
25. Roze, Lolita. Dombura „action” TV skatītājiem. *Rīgas Balss*. 2001.7.dec. Sk. internetā (03.03.2006) www.leta.lv
26. Rupais, Emīls. *Sociālās realitātes veidošanās detektīvliteratūrā Latvijā (1980-2000): Maģistra darbs*. Rīga: LU SZF Komunikācijas studiju nodaļa, 2003. 26 lpp.
27. Šulmane, Ilze. *Masu komunikācijas kontentalīze*. Latvijas mediju analīze (Daudzveidība III). Rīga, 2001. 7-10.lpp
28. Цвик В. Л. Телевизионная журналистика: история, теория, практика. Москва: Аспект Пресс, 2004. 25

PIELIKUMI

KALENDĀRS 2004		
		
JANVĀRIS	FEBRUĀRIS	MARTS
<p>07.01 VNĪA – K.Bricis</p> <p>14.01 Pensiju politika</p> <p>21.01 Repšes kredīti</p> <p>28.01 Valdība</p>	<p>04.02 Hokeja halle</p> <p>11.02 Valdība</p> <p>18.02 ES fondi</p> <p>25.02 Emsis un valdība</p>	<p>03.03 Izglītības reforma</p> <p>10.03 Jaunā valdība</p> <p>17.03 KNAB</p> <p>24.03 Cenas un ienākumi</p> <p>31.03 Pašvaldību reforma</p>
APRĪLIS	MAIJS	JŪNIJS
<p>07.04 Hokeja PČ</p> <p>14.04 EP vēlēšanas</p> <p>21.04 Irāka</p> <p>28.04 Gatavība ES</p>	<p>05.05 Valsts nākotne</p> <p>19.05 Čekas maisi</p> <p>26.05 KNAB</p>	<p>02.06 Īres griesti</p> <p>09.06 EP vēlēšanas</p> <p>16.06 Emša valdība</p>
JŪLIJS	AUGUSTS	SEPTEMBRIS
	<p>11.08 Ceļu satiksme</p> <p>18.08 Izglītība</p> <p>25.08 Eirokomisāre</p>	<p>01.09 Izglītības reforma</p> <p>08.09 Valdība</p> <p>15.09 Čakstes piemineklis</p> <p>22.09 Veselības aprūpe</p> <p>29.09 Piekrastes anhīve</p>
OKTOBRIS	NOVEMBRIS	DECEMBRIS
<p>06.10 ES fondi</p> <p>13.10 Pašvaldības</p> <p>20.10 Smēķēšana</p> <p>27.10 Veselības aprūpe</p>	<p>03.11 Valdības veidošana</p> <p>10.11 Sertifikāti</p> <p>17.11 Baznīcas</p> <p>24.11 Valdība</p>	<p>01.12 Valdība</p> <p>08.12 UMTS</p> <p>15.12 Ārlietas</p> <p>22.12 Būvnieki /LAVAL</p>

KALENDĀRS 2005		
 <small>LTV1 Trešdienas 21.15</small>		
JANVĀRIS	FEBRUĀRIS	MARTS
05.01 Lats- Eiro 12.01 Vētras mācības 19.01 Latvija – Krievija 26.01 Slēptā reklāma	02.02 Naudas atmazgāšana 09.02 Maksātspējas administratori 16.02 Meži 23.02 Ģenerālprokurors	02.03 Pašvaldību vēlēšanas 09.03 Pašvaldību vēlēšanas 16.03 Privatizācija- 2 23.03 16.marta mītiņš 30.03 Vēlēšanu atcelšana
APRĪLIS	MAIJS	JŪNIJS
06.04 Ārlietas 13.04 Rīgas Dome 20.04 Veselība 27.04 Ārlietas	04.05 15.gadi deklarācijai 11.05 Pēc vizītēm/ VVF+ Bušs, Putins 18.05 Minoritāšu konvencija 25.05 Ārlietas/ robežlīgums, ST	01.06 ES konstitūcija/ NAP 08.06 TV un radio 15.06 Finances/ len. dekl. 22.06 Kultūra
JŪLIJS	AUGUSTS	SEPTEMBRIS
	17.08 Budžeta grozījumi 24.08 Satiksme/ auto konfiskācija 31.08 Izglītība/ algas	07.09 Degvielas cenas 14.09 Policija/ leM 21.09 Muižnieks/ VCB 28.09 Berezovskis
OKTOBRIS	NOVEMBRIS	DECEMBRIS
05.10 Arodbiedrības 12.10 Cukurfabrikas/ Lielupe 19.10 Satversmes groz. 26.10 Prāmji	02.11 Irākas misija 09.11 Tiesas 16.11 Azartspēles --- 30.11 Kalvīša valdība	07.12 Pilsonības likums 14.12 ES nauda 21.12 Ienākumu deklarācijas

Raidījuma KNL dalībnieki 2004-2005.

1	Abāšins	Jānis	47	Bitāns	Agris
2	Āboliņa	Rudīte	48	Bitiniece	Daiga
3	Āboltiņa	Solvita	49	Blūms	Jānis
4	Āboltiņš	Jānis	50	Bojārs	Gundars
5	Agešins	Valērijs	51	Bojārs	Juris
6	Aire	Ingūna	52	Bolevics	Valters
7	Aizstrauta	Inese	53	Bondars	Mārtiņš
8	Akermane	Lūcija	54	Borovkovs	Aivars
9	Aksenoks	Aivars	55	Brālēns	Sandris
10	Aldermane	Eiženija	56	Brands-Kehre	Ilze
11	Aleksejenko	Raimonds	57	Brazovskis	Jānis
12	Alijevs	Romāns	58	Bricis	Kalvis
13	Alka	Ieva	59	Brigmanis	Augusts
14	Ameriks	Andris	60	Brūvers	Pāvils
15	Ancupovs	Sergejs	61	Bukane	Sandra
16	Andrejevs	Georgs	62	Bukavs	Henrijs
17	Apine	Liene	63	Burkāns	Viesturs
18	Ārgalis	Andris	64	Bušs	Rinalds
19	Avotiņš	Vilis	65	Butkevičs	Ervīns
20	Avotiņš	Māris	66	Butnors	Jānis
21	Babris	Arnolds	67	Cauka	Lolita
22	Balode	Esmeralda	68	Caune	Uldis
23	Balodis	Agris	69	Caunītis	Andis
24	Bartkevičs	Juris	70	Cāltītis	Juris
25	Bartuševica	Inese	71	Cerbulis	Kārlis
26	Baštiks	Ainars	72	Čigāne	Lolita
27	Bendrāte	Silva	73	Cilevičs	Boriss
28	Bergmanis	Raimonds	74	Cimdars	Arnis
29	Berķis	Aivars	75	Circene	Ingrīda
30	Bērtulis	Artis	76	Dābols	Ainis
31	Bērziņa	Anita	77	Dambis	Juris
32	Bērziņš	Leonīds	78	Dambītis	Jānis
33	Bērziņš	Gundars	79	Dansberga-Anča	Santa
34	Bērziņš	Guntis	80	Daudze	Romualds
35	Bērziņš	Andris	81	Dāvis	Jānis
36	Bērziņš	Andris	82	Dedze	Indra
37	Bērziņš	Andris	83	Demakova	Helēna
38	Bičkovičs	Ivars	84	Dimitrovs	Aleksejs
39	Biksiniiece	Līga	85	Dinēvičs	Jānis
40	Bimbirulis	Aleksandrs	86	Dolgopolovs	Sergejs
41	Binde	Juris	87	Dombrovskis	Valdis
42	Birkavs	Valdis	88	Dozorcevs	Vladlens
43	Birkovs	Alvis	89	Dravnieks	Arvīds
44	Birks	Jānis	90	Druvieta	Ina
45	Birne	Signe	91	Dzalbe	Pēteris
46	Birzulis	Jānis	92	Dzenis	Jānis

93	Dzenis	Valdis	143	Jaunups	Edgars
94	Dzintars	Raivis	144	Jākobsons	Agris
95	Egle	Elīna	145	Jegorova	Tatjana
96	Egle	Valdis	146	Jerošenko	Vadims
97	Ēķis	Andrejs	147	Jēkabsons	Ēriks
98	Ektermane	Elīta	148	Jordāns	Harijs
99	Elksnītis	Andris	149	Judins	Andrejs
100	Emsis	Indulis	150	Jurkāns	Jānis
101	Endziņš	Aivars	151	Jurušs	Māris
102	Ermanbriks	Aldis	152	Kaktiņš	Arnis
103	Evertovskis	Aigars	153	Kalnbērzs	Viktors
104	Fogels	Henrijs	154	Kalniete	Sandra
105	Folkmanis	Andrievs Jānis	155	Kalniņš	Juris
106	Freidenfelds	Andris	156	Kalniņš	Ojārs
107	Freifalts	Māris	157	Kalniņš	Gatis
108	Freimanis	Gints	158	Kalniņš	Valts
109	Freimanis	Jānis	159	Kalvāne	Lauma
110	Garsvāne	Sandra	160	Kalvišķis	Ivars
111	Gaters	Ivars	161	Kalvītis	Aigars
112	Gaugere	Kristīne	162	Kamarūts	Gatis
113	Gavrilovs	Vitālijs	163	Kampars	Artis
114	Geidāns	Ivars	164	Kanels	Juris
115	Gerkins	Raimonds	165	Kangro	Andris
116	Ģilmans	Aleksandrs	166	Kapitovičs	Ivars
117	Goba	Andžela	167	Karčevskis	Ojārs
118	Gobiņš	Andris	168	Kariņš	Krišjānis
119	Gobzems	Aldis	169	Karnīte	Raita
120	Godmanis	Ivars	170	Karnītis	Edvīns
121	Golubovs	Aleksandrs	171	Kastēns	Oskars
122	Gorbunovs	Anatolijs	172	Kauliņš	Kaspars
123	Grava	Uldis	173	Kārkliņa	Rasma
124	Grebska	Laima	174	Kehris	Ojārs
125	Grigule	Iveta	175	Keris	Valdis
126	Grigulis	Aivars	176	Ķīlis	Roberts
127	Grimsta	Guna	177	Kinna	Jānis
128	Grīnblats	Māris	178	Kiršteins	Aleksandrs
129	Grišāne	Aiga	179	Kisiels	Jevgeņijs
130	Grostiņš	Normunds	180	Kjahjare	Ilze
131	Grundbergs	Jānis	181	Klapkalne	Una
132	Grūtups	Gaitis	182	KJava	Ilgvars
133	Grūtups	Andris	183	Kļaviņš	Ingus
134	Gujāns	Andris	184	Klēbahs	Pauls
135	Gulbe	Inguna	185	Kleckins	Ābrahams
136	Gulbis	Māris	186	Klementjevs	Andrejs
137	Harbacēviča	Astrīda	187	Klētņieks	Leons
138	Ikstens	Jānis	188	Klēvers	Mārtiņš
139	Īvāns	Dainis	189	Knēts	Ivars
140	Jakāns	Dzintars	190	Knoks	Māris
141	Jaundžeikars	Dzintars	191	Kokins	Gatis
142	Jaunsleinis	Andris	192	Kokorēvičs	Guntars

193	Kolāts	Dzintris	243	Lokenbahs	Valdis
194	Kots	Edgars	244	Ločmele	Nellija
195	Koziols	Viesturs	245	Loskutovs	Aleksejs
196	Kozlovska	Līga	246	Luckāns	Uldis
197	Krastiņš	Māris	247	Ludeks	Ģirts
198	Krastiņš	Edmunds	248	Lujāns	Juris
199	Krastiņš	Jānis	249	Lūkina	Indra
200	Krasts	Guntars	250	Lukstiņš	Andris
201	Kravalis	Andris	251	Mačs	Guntis
202	Kreituse	Ilga	252	Magone	Zigurds
203	Kreituss	Aivars	253	Maizītis	Jānis
204	Kriekšis	Mārtiņš	254	Makarovs	Vladimirs
205	Krieviņš	Modris	255	Margevičs	Gundars
206	Krīgers	Pēteris	256	Marhels	Arvīds
207	Kristovskis	Ģirts. V	257	Matiss	Vita
208	Kruks	Sergejs	258	Mednis	Egons
209	Kučinskis	Māris	259	Mellakauls	Andris
210	Kūle	Maija	260	Mežs	Ilmārs
211	Kupčs	Kārlis	261	Miķelsons	Kārlis
212	Kurme	Astra	262	Milča	Elita
213	Kursīte	Janīna	263	Mološonoka	Aleksandra
214	Kušķis	Aldis	264	Muciņš	Rinalds
215	Kūtris	Gunārs	265	Muižniece	Vineta
216	Lācarus	Aivars	266	Muižnieks	Nils
217	Lāce	Māra	267	Muižzemnieks	Ivars
218	Lagzdiņš	Jānis	268	Mūrniece	Linda
219	Laicāns	Gunārs	269	Mušperts	Andris
220	Laime	Brigita	270	Nagla	Aleksandrs
221	Langa	Liāna	271	Neiburga	Dace
222	Lapiņš	Māris	272	Neija	Māris
223	Lapsa	Lato	273	Nikolajenko	Dzintra
224	Lasmanis	Andris	274	Nollendorfs	Valters
225	Latkovskis	Ainārs	275	Oliņš	Mārtiņš
226	Leiškals	Pēteris	276	Oša	Ilze
227	Leitietis	Juris	277	Ose	Benita
228	Leitone	Ina	278	Osis	Uldis
229	Leja	Jānis	279	Ozoliņa	Žanete
230	Lejiņš	Atis	280	Ozoliņš	Andris
231	Lelis	Jānis	281	Ozoliņš	Leopolds
232	Lībers	Guntis	282	Ozoliņš	Aivars
233	Libreihā	Inta	283	Ozols	Arvīds
234	Līce	Anda	284	Pabriks	Artis
235	Līcis	Roberts	285	Paegle	Vaira
236	Līdaka	Gunta	286	Paiders	Juris
237	Lieljuksis	Aldis	287	Panteļejevs	Ģļebs
238	Lielpēters	Uldis	288	Pārups	Edvīns
239	Liepiņa	Liene	289	Pauloviča	Inita
240	Liepiņš	Andris		Pavļuta	
241	Liepiņš	Zigmars	290	Deslandes	Sanita
242	Liguta	Tatjana	291	Pelkaus	Elmārs

292	Pelse	Baiba	342	Salkazanovs	Pēteris
293	Penke	Normans	343	Segliņš	Mareks
294	Pēterhofs	Elmārs	344	Seile	Anna
295	Pēterkops	Normunds	345	Selevičs	Andris
296	Peters	Jānis	346	Šijenoka	Lolita
297	Pētersone	Karina	347	Silaraupa	Ligita
298	Petropavlovskis	Juris	348	Simsons	Pēteris
299	Pfeifere	Rita	349	Šīns	Edgars
300	Pietkevičš	Mihails	350	Sirmais	Māris
301	Pīks	Rihards	351	Širovs	Dainis
302	Pildegovičš	Andrejs	352	Škapars	Ēriks
303	Pilvere	Irina	353	Šķesters	Staņislavs
304	Pimenovs	Igors	354	Skrastiņš	Jānis
305	Pirktiņa	Ineta	355	Skurstene	Velta
306	Piteronoks	Guntis	356	Šiliņš	Viesturs
307	Platkājis	Edvīns	357	Škutāns	Daimārs
308	Pliners	Jakovs	358	Skvarnovičs	Jānis
309	Pļaviņš	Māris	359	Slakteris	Atis
310	Priedītis	Gints	360	Šleigus	Ilvija
311	Pučē	Armands	361	Šlesers	Ainārs
312	Pujats	Jānis	362	Šmidre	Pēteris
313	Puķīte	Visvaldis	363	Šmitiņa	Inese
314	Puriņš	Viktors	364	Šmits	Jānis
315	Putniņa	Anna	365	Sokolovskis	Juris
316	Putnis	Roberts	366	Sondore	Antoņina
317	Radzevičš	Juris	367	Sprindžuks	Māris
318	Radzevičš	Andrejs	368	Spurdziņš	Oskars
319	Raslava	Felicita	369	Staķe	Dagnija
320	Rasnačs	Dzintars	370	Stalidzāne	Jevgenija
321	Rāvis	Guntis	371	Šteinbuka	Inna
322	Reirs	Jānis	372	Stendzenieks	Ēriks
323	Rekšņa	Juris	373	Stobova	Ilze
324	Repše	Einārs	374	Štokenbergs	Aivars
325	Rībena	Inguna	375	Štrams	Vilnis
326	Rimšēvičš	Ilmārs	376	Straujuma	Laimdota
327	Rivža	Baiba	377	Straujums	Uldis
328	Rodiņa	Anita	378	Straume	Aivars
329	Roķis	Ivars	379	Straume	Tālis
330	Rotberga	Baiba	380	Straume	Jānis
331	Roze	Mārtiņš	381	Strautiņš	Andrejs
332	Rozenbrika	Brigita	382	Strazdiņš	Jānis
333	Rožukalne	Anda	383	Strazds	Andris
334	Rubenis	Juris	384	Strazds	Māris
335	Rubesa	Baiba	385	Strīķe	Juta
336	Rubīns	Ivo	386	Strīpnieks	Roberts
337	Rugāte	Anta	387	Striževskis	Andrejs
338	Rusanovs	Egons	388	Stucka	Artis
339	Šadinovs	Viktors	389	Stukāns	Juris
340	Šadurskis	Kārlis	390	Sudraba	Inguna
341	Salims	Jevgeņijs	391	Sūna	Agris

392	Supe	Jānis	442	Zaržeckis	Jānis
393	Šuvajevs	Igors	443	Zaščirinskis	Jānis
394	Švinka	Atis	444	Zatlers	Valdis
395	Taube	Mārtiņš	445	Ždanoka	Tatjana
396	Tauriņš	Aivars	446	Zellis	Edgars
397	Tauriņš	Dāvids	447	Zelmenis	Dainis
398	Teikmanis	Andris		Žemaitis-	
399	Tīme	Dmitrijs	448	Dzicevičs	Eduards
400	Timrots	Čirts	449	Ziemele	Ineta
401	Tobies	Andris	450	Žīgure	Aija
402	Tomšone	Māra	451	Zīle	Roberts
403	Tralmaks	Māris	452	Zivtiņš	Edmunds
404	Trejs	Edmunds	453	Zvejnieks	Ēriks
405	Trofimovs	Dmitrijs	454	Zvidriņš	Vilis
406	Troicka	Natālija			
407	Turlais	Dainis			
408	Tverijons	Teodors			
409	Ūbelis	Andžs			
410	Ūdre	Ingrīda			
411	Ulmanis	Ēriks			
412	Ulmanis	Guntis			
413	Ulme	Arvīds			
414	Upacieris	Kaspars			
415	Urbanovičs	Jānis			
416	Ušakovs	Nils			
417	Usāne	Māra			
418	Uzuliņš	Dainis			
419	Vārpa	Elīna			
420	Vanags	Jānis			
421	Vasiļevskis	Guntis			
422	Vēbers	Elmārs			
423	Veide	Sarmīte			
424	Veidiņa	Olga			
425	Vējonis	Raimonds			
426	Veldre	Vinets			
427	Verze	Aina			
428	Vīķe- Freiberga	Vaira			
429	Vīksna	Aiva			
430	Vīksna	Ruta			
431	Vilks	Pēteris			
432	Vilks	Alvis			
433	Viņķelis	Pēteris			
434	Visockis	Pauls			
435	Vizuls	Leontijs			
436	Voika	Inese			
437	Zabe	Valija			
438	Zagarovska	Ksenija			
439	Zālīte	Māra			
440	Zālīte	Indulis			
441	Zariņš	Ainārs			

Pielikums Nr.4

Analizētās laikrakstu publikācijas

		„Diena”	„Neatkarīgā Rīta Avīze”	„Latvijas Avīze”
P.	26.09.2005	1	2	3
O.	27.09.2005	2	-	3
T.	28.09.2005	1	-	2
C.	29.09.2005	1	1	-
P.	30.09.2005	2	1	1
S.	01.10.2005	-	2	1
Sv.	02.10.2005	-	-	-
P.	03.10.2005	2	-	1
O.	04.10.2005	3	2	3
T.	05.10.200	2	1	1
C.	06.10.2005	-	1	-
P.	07.10.2005	-	-	1
S.	08.10.2005	-	1	2
Sv.	09.10.2005	-	-	-
P.	10.10.2005	-	3	2
O.	11.10.2005	3	-	-
T.	12.10.2005	1	-	3
C.	13.10.2005	1	3	-
P.	14.10.2005	-	1	-
S.	15.10.2005	1	-	-

„Diena”

1. *The Economist* analizē darbaroku trūkumu Baltijā, Gunta Sloga, 26.09.2005
2. Privatizācijas naudu neizmantos algām, LETA, 27.09.2005
3. Šveicē Latvijas darbaspēka plūdu nebūs, Zane Zālīte, 27.09.2005
4. Valdība nesaskata vajadzību analizēt 2006.gada tēriņu ietekmi, Irina Jesina, 28.09.2005
5. Budžeta projekts liecina, ka valsts par VN grib vismaz 77 miljonus, Irina Jesina, 29.09.2005
6. Par 500 miljoniem biezāks, Irina Jesina, 30.09.2005
7. Noraida priekšlikumus sociālo pabalstu likumā, LETA, 30.09.2005
8. Optimisma budžets, Pēteris Strautiņš, 03.10.2005
9. Rīgai var pietrūkt šoferu, BNS, 03.10.2005
10. Ekonomiku nenoskriesi, Ilze Arkliņa, 04.10.2005
11. Algas augs straujāk nekā inflācija, LETA, 04.10.2005
12. LIZDA gatavo skolotāju streiku, LETA, 04.10.2005
13. LBAS varētu turpināt akcijas pret nabadzību, Zane Zālīte, 05.10.2005
14. Konduktoru trūkums trolejbusos apgrūtina pasažierus un kavē satiksmi, Ingvilda Zālīte, 05.10.2005
15. Nabadzībai Latvijā ir sievietes seja, Kristīne Dupate, 11.10.2005
16. Inflācija augsta-slepenais plāns tomēr paliek atvilktnē, Rūta Zemdega, 11.10.2005
17. Konduktorus varētu nomainīt elektroniskās biļetes, Ingvilda Zālīte, 11.10.2005
18. Ja inflācija kāps, būs nepopulāri lēmumi, BNS, 12.10.2005
19. Latvija 1990—2005, Tālis Tīsenkopfs, 13.10.2005
20. Augsta temperatūra jāārstē, Ilmārs Rimšēvičs, 15.10.2005

„Neatkarīgā Rīta Avīze”

1. *Latvieši Īrijā ir tādā pašā statusā kā krievi Latvijā*, Juris Paiders, 26.09.2005
2. *Pustūkstotis liepājnieku protestē pret nabadzību*, LETA, 26.09.2005
3. *Aploksnēs izmaksā miljonus*, Ilze Šteinfelde, 26.09.2005
4. *Domei miljoni, rīdziniekiem- pabalsti*. 28.09.2005
5. *Lielie maksā lielas algas*, Inga Balode, 29.09.2005
6. *Ministrei pārmet solījumu neturēšanu*, Liene Barisa, 29.09.2005
7. *Lems vai māmiņām strādāt un saņemt māmiņas algu*, LETA, 29.09.2005
8. *Nabagu dzīves groza īpatnības*, Lidija Dārziņa, 30.09.2005
9. *Pievērsīs uzmanību nabadzībai*, Liene Barisa, 01.10.2005
10. *Skolotāju algas pielikumu noēdīs inflācija*, Lelde Petrāne, 01.10.2005
11. *Skolotāju streiks jau sen notiek*, Juris Paiders, 04.10.2005
12. *Maizi! Darbu arī?*, Viktors Avotiņš, 04.10.2005
13. *Trūkst 300 konduktoru*, LETA, 05.10.2005
14. *Anglijā mēnesi var strādāt bez reģistrēšanās*, Lelde Petrāne, 06.10.2005
15. *Nākotne brauks projām*, Viktors Avotiņš, 07.10.2005
16. *Aiz Saeimas mūriem skolotājus nesadzird*, Agnese Margēviča, 07.10.2005
17. *Bez konduktoriem tomēr neiztikt*, Sandris Vanzovičs, 08.10.2005
18. *Cukurfabrikas slēgšana radītu zaudējumus*, Kristīne Langenfelde, 10.10.2005
19. *Trūkst nakts patversmju*, Inga Pāparde, 10.10.2005
20. *Mums ir tiesības uz savu gaumi*, Līvija Dūmiņa, 10.10.2005
21. *Pārdot tukšu gaisu?*, Anita Daukste, 13.10.2005
22. *Pētīs biomehāniku un biomateriālus*, Inga Balode, 13.10.2005
23. *Polit(ne)korekti*, 13.10.2005
24. *Pamatvārds – solidaritāte*, Viktors Avotiņš, 14.10.2005

„Latvijas Avīze”

1. *Viens darbs – atšķirīga samaksa*, Zenta Briede, 26.09.2005
2. *Noteikts pensiju un atlīdzību palielinājums oktobrī*, Baiba Felsberga, 26.09.2005
3. *Izglītojies, un kļūsi pieprasīts darba tirgū!*, Anda Hailova, 26.09.2005
4. *Darba samaksa augusi par 16%*, Svetlana Leitāne, 27.09.2005
5. *Igaunijas skolotājiem paceļ algu*, LETA, 27.09.2005
6. *Visi grib labas skolas*, Dace Kokareviča, 27.09.2005
7. *Nabaga skolotāji*, Aija Lietiņa, 28.09.2005
8. *Tērēsim par 525 miljoniem vairāk*, Māra Lībeka, 30.09.2005
9. *Mēs boikotēsim nabadzību*, Egils Līcītis, 30.09.2005
10. *Prioritātes – cilvēks, labklājība un laime*, Aija Cālīte, 01.10.2005
11. *Prasa celt dzīves līmeni*, Ģirts Zvirbulis, 03.10.2005
12. *Skolotāji gaida uz Saeimu*, Jana Kralliša, 04.10.2005
13. *Sociālo dialogu vadīs premjers*, BNS, 04.10.2005
14. *Tiesnešu algas liek palielināt likums*, Ilze Kuzmina, 04.10.2005
15. *Kāpēc tauta spriež vienu, tiesa – citu?*, Māra Lībeka, 05.10.2005
16. *Skolotāju protesta akcijas turpinās*, Dace Kokareviča, 07.10.2005
17. *Nomierinošs līdzeklis pret streikiem*, Egils Līcītis, 08.10.2005
18. *Spurdziņš nevar dot vairāk*, Ilze Kuzmina, 08.10.2005
19. *Vai Latvijā paliks tikai «lūzeri»?*, Aija Cālīte, 10.10.2005
20. *Valdība spriedīs par savu algu iesaldēšanu*, LETA, 10.10.2005
21. *Ministri iesalē savas algas*, Ilze Kuzmina, 12.10.2005
22. *Pensiju piemaksas bez nodokļa*, LETA, 13.10.2005
23. *Atbalsta pedagogus, bet prasa kvalitāti*, BNS, 14.10.2005

„Diena”: 26.septembris – 15.oktobris, 2005.

Numuri: 18
Publikāciju skaits: 20

- **Budžets/ ekonomika:** 6 publikācijas
- **Algas/ nabadzība:** 1 publikācijas
- **Streiki/ akcijas:** 2 publikācijas
- **Darbaspēka trūkums/ darbs ārzemēs:** 4 publikācijas.

Pirms KNL raidījuma: 14 publikācijas

- **Budžets/ ekonomika:** 6 publikācijas
- **Algas/ nabadzība:** 1 publikācijas
- **Streiki/ akcijas:** 2 publikācijas
- **Darbaspēka trūkums/ darbs ārzemēs:** 4 publikācijas.

	Budžets/ ekonomika	Algas/ nabadzība	Streiki/ akcijas	Darbaspēka trūkums/darbs ārzemēs
Pirmā lapaspuse	3			
Komentāri, viedokļi	1			
Latvijas Ziņas (3-6lpp)	1 + 1*	1 + 1*	1 + 1*	2 + 2*

Pēc KNL raidījuma: 6 publikācijas

- **Budžets/ ekonomika:** 3 publikācijas
- **Algas/ nabadzība:** 2 publikācijas
- **Streiki/ akcijas:** -
- **Darbaspēka trūkums/ darbs ārzemēs:** 1 publikācija.

	Budžets/ ekonomika	Algas/ nabadzība	Streiki/ akcijas	Darbaspēka trūkums/darbs ārzemēs
Pirmā lapaspuse	1			
Komentāri, viedokļi	1	2		
Latvijas Ziņas (3-6lpp)	1*			1

„Neatkarīgā Rīta Avīze”: 26.septembris – 15.oktobris, 2005.

Numuri: 18
Publikāciju skaits: 24

- **Budžets/ ekonomika:** 3 publikācijas
- **Algas/ nabadzība:** 11 publikācijas
- **Streiki/ akcijas:** 5 publikācijas
- **Darbaspēka trūkums/ darbs ārzemēs:** 5 publikācijas.

Pirms KNL raidījuma: 13 publikācijas

- **Budžets/ ekonomika:** 2 publikācijas
- **Algas/ nabadzība:** 6 publikācijas
- **Streiki/ akcijas:** 3 publikācijas
- **Darbaspēka trūkums/ darbs ārzemēs:** 2 publikācijas.

	Budžets/ ekonomika	Algas/ nabadzība	Streiki/ akcijas	Darbaspēka trūkums/darbs ārzemēs
Pirmā lapaspuse	1			
Komentāri, viedokļi		1	2	1
Aktualitāte (3.lpp)			1	
Latvijas Ziņas (4-5lpp)	1	3 + 2*		1*

Pēc KNL raidījuma: 11 publikācijas

- **Budžets/ ekonomika:** 1 publikācija
- **Algas/ nabadzība:** 5 publikācijas
- **Streiki/ akcijas:** 2 publikācijas
- **Darbaspēka trūkums/ darbs ārzemēs:** 3 publikācijas.

	Budžets/ ekonomika	Algas/ nabadzība	Streiki/ akcijas	Darbaspēka trūkums/ darbs ārzemēs
Pirmā lapaspuse				
Komentāri, viedokļi		2	1	1
Aktualitāte (3.lpp)			1	
Latvijas Ziņas (4-5lpp)	1	3		2

„Latvijas Avīze”: 26.septembris – 15.oktobris, 2005.

Numuri: 18
Publikāciju skaits: 23

- **Budžets/ ekonomika:** 4 publikācijas
- **Algas/ nabadzība:** 11 publikācijas
- **Streiki/ akcijas:** 6 publikācijas
- **Darbaspēka trūkums/ darbs ārzemēs:** 2 publikācijas.

Pirms KNL raidījuma: 15 publikācijas

- **Budžets/ ekonomika:** 2 publikācijas
- **Algas/ nabadzība:** 9 publikācijas
- **Streiki/ akcijas:** 3 publikācijas
- **Darbaspēka trūkums/ darbs ārzemēs:** 1 publikācija.

	Budžets/ ekonomika	Algas/ nabadzība	Streiki/ akcijas	Darbaspēka trūkums/ darbs ārzemēs
Pirmā lapaspuse	1			
Komentāri, viedokļi		2		
Latvijas Ziņas (4-8lpp)	1	6+1*	2+ 1*	1

Pēc KNL raidījuma: 8 publikācijas

- **Budžets/ ekonomika:** 2 publikācijas
- **Algas/ nabadzība:** 2 publikācijas
- **Streiki/ akcijas:** 3 publikācijas
- **Darbaspēka trūkums/ darbs ārzemēs:** 1 publikācija.

	Budžets/ ekonomika	Algas/ nabadzība	Streiki/ akcijas	Darbaspēka trūkums/ darbs ārzemēs
Pirmā lapaspuse				
Komentāri, viedokļi			1	1
Latvijas Ziņas (4-8lpp)	2	2*	2	

SUMMARY

Linda Kalniņa- student of the University of Latvia, Social science faculty Communications program is the author of the scientific term paper called: „LTV program „What is happening in Latvia?” topics and participants: correlation to society’s interests”.

This paper has been made as descriptive research material that basically aims to study out and describe the content of the television debate program focusing more specifically on topics and participants of the program. As important goal is to state the existing correlation between content of the program and the interests of our society.

In the first part of the paper reader will find the theoretical approach to the mass media and it’s conducted social reality originally by Niklas Luhmann. There’s also a chapter devoted to agenda setting function and processes as well as role of the journalists in the whole process. Information about research methods used in empirical study has been also enclosed.

Referring to the empirical study of this paper there can be found expanded analyses of participant profile and status in the television discussion as well as analyzed data of topics (from January 7, 2004 till December 21, 2005, together 86 series of television discussion) and relation to other media and society’s agenda. Certain tendencies have been also stated referring to initial concept of the TV program created in 2001.

Main conclusions drawn from this research and study: representation of participants in the TV studio doesn’t coincide with the statistical profile of the society. Unfortunately participants don’t represent or refer to all possible interest groups. Topics of the discussions are not the same as society’s agenda of actual problem list. TV program „What is happening in Latvia?” conducts agenda that is more correlated to agenda of other media or even political agenda at times.

Objectivity of journalism is constructed mainly from 3 factors: neutrality, competence and balance. Till now all these factors in context of the TV program has been widely applied to the conducting of discussion. The same principles need to be applied and realized in life regarding the content of the program (topics, participants).

ANOTĀCIJA

Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes komunikāciju studiju programmas studentes Lindas Kalniņas bakalaura darbs: „LTV raidījuma „Kas notiek Latvijā?” tēmas un dalībnieki: saistība ar sabiedrības interesēm”. Bakalaura darbs veidots kā deskriptīvs pētnieciskais materiāls, bez iepriekš izvirzītas centrālās darba hipotēzes, pamatā ir mērķis noskaidrot, aprakstīt raidījuma saturisko profilu, par pamatu ņemot tēmas un dalībniekus, kā arī konstatēt saistību ar sabiedrību, tās interesēm.

Bakalaura teorētiskajā daļā aplūkotas masu mediju un sociālās realitātes attiecības, pamatā piemērojot Niklasa Lūmana teoriju. Tāpat ietverta mediju dienaskārtības veidošanas un veidošanās teorija, kā arī žurnālistu loma šajā procesā. Teorētisko daļu papildina arī empīriskajā daļā piemēroto pētniecisko metožu apraksts.

Empīriskajā pētnieciskā darba daļā veikta plaša analīze par raidījuma KNL dalībnieku profilu, to statusu laika periodā no 2004.gada 7.janvāra līdz 2005.gada 21.decembrim (86 raidījumi), kā arī analizētas aplūkotās tēmas, un sakarība ar citu mediju satura prioritātēm konkrētā laika posmā un tai skaitā sabiedrības dienaskārtību. Zināmas tendences konstatētas arī dzīvē par pamatu ņemot sākotnējo raidījuma koncepciju, kas tapusi vēl 2001.gadā.

Galvenie izdarītie secinājumi: studijas viesu pārstāvniecība nesakrīt ar sabiedrības statistisko raksturojumu, jo, lai gan dalībnieku loks nav no mazākajiem, tas nepārstāv pietiekami dažādas interešu grupas. Raidījumu tēmas nesakrīt ar auditorijas dienaskārtībā esošiem svarīgiem problēmjomām- KNL radītā dienaskārtība attiecībā uz tematiku ir ciešāk saistīta ar citu mediju un politisko dienaskārtību.

Žurnālistikā objektivitāti veido trīs faktori: neitralitāte, kompetence un līdzsvars. Līdz šim šie faktori izteiktāki bijuši attiecībā uz diskusiju vadīšanu, šo pašu principu piemērošana attiecībā uz raidījumu satura sagatavošanu (temati, dalībnieku loks) nav pietiekama.